

Upravništvo: Ljubljana, Knafljeva
ulica 6. — Telefon št. 3122, 3123,
3124, 3125, 3126.

Inseratni oddelci: Ljubljana, Selen-
burgova ul. 8. — Tel. 8492, 2492.
Podružnica Maribor: Gosposka ulica
št. 11. — Telefon št. 2455.

Podružnica Celje: Kocenova ulica št.
2. — Telefon št. 190.
Računi pri post. ček. zavodih: Ljub-
ljana št. 11.842, Praga čisto 78.180,
Wien št. 105.241.

Naročnina znaša mesečno Din 25.—
za inozemstvo Din 40.—

Uredništvo:

Ljubljana, Knafljeva ulica 6. Telefon
3122, 3123, 3124, 3125, 3126. Maribor,
Gosposka ulica 11. Telefon št. 2440.
Celje, Strossmayerjeva ulica št. 1.
Telefon št. 65.

Rokopisi se ne vračajo. — Oglasi po
tarifi.

Rešitev brez rešitve

Svet Društva narodov se je v teku prošlotedenskega svojega zasedanja bavil z italijansko-abisinsko zadevo v treh mučnih in dolgotrajnih sejah. Prva ni bila javna, druga je bila izredno tajna in skrivnostna, tretja pa je bila javna in je dala v svet resolucijo, s katero se nevarni razplet vzhodnoafriškega problema odlaga na prve dni septembra. Na videz se je svet DN zedinil za nekaj zelo nepomembnega, saj je rezultat dolgih pogajanj edino to, da se mešana italijansko-abisinska arbitražna komisija zopet loti prekinjenega dela in dobi za predsednika nevtralega, ki bo odločeval, kadar bi se nasprotniki ne mogli zediniti. Druga točka resolucije določa, da pride ves italijansko-abisinski kompleks v začetku septembra nepreklicno na razpravo v Ženevi, ako bi komisija do začetka septembra ne našla forme, ki omogoča sporazum med nasprotnikoma.

Italija je iz pogajanj, ki so se ves čas zasedanja vršila med velesilami, izšla zase dva lepa uspeha. Predvsem je pristrigala kompetenco arbitražne komisije, sestavljene na osnovi italijansko-abisinske pogodbe iz l. 1928. Ta je doslej imela popolno pravico reševati vprašanje o mejah in pripadnosti posameznih spornih krajev, odselej pa njene odločitve ne bodo imele več obvezne moči, ne glede na to, da je z imenovanjem novega člana v komisijo ta izgubila svoj velevažni značaj paritete. Druga zmaga rimske diplomacije je v tem, da se bodo tri afriške kolonialne velesile, Anglija, Francija in Italija, medtem pogajale o ureditvi afriškega vprašanja brez Abesinije, za katere usodo pravzaprav gre. Problem je tako začasno izločen iz kompetence sveta DN, in abesinski vladni bo samo sporočeno, kaj so sklenile tri velesile.

Za temi enostavnimi ugotovitvami, ki same po sebi ničesar ne povedo, pa se skrivna ogrožena borba diplomatov in čisto gotovo je, da je mir v Afriki vse te tri dni visel le na nitki. Pri tem Laval ni bil toliko posrednik med Rimom in Addis Abebo, marveč je vse svoje sile zastavil v to, da bi spravil v sklad nasprotujoče si interese Anglije in Italije. Kakor se zdi paradokso, vendar se je izkazalo, da gre v bistvu le za globoka nasprotstva med Rimom in Londonom, ki si nista edina v tem, kako bi si razdelila gospodarsko važne abesinske pokrajine. Zaradi tega je bil italijanskoabisinski spor odkazan komisiji, ki ne more v ničemer odločiti, važnejši del problema, italijansko-angliški spor, pa bodo zainteresirane velesile reševale med seboj brez Društva narodov in brez Abesinije.

Spopad pri Ual-uulu je postal s tem skoroda brezpredmeten, kajti danes je problem zavzel že tak obseg, da se z lahkoto pozabi na prvi povod. Zdjaj so na programu računi velesil, ki jih je sprožil malenkosten dogodek pri tem daljnem studencu vroče Afrike. V bistvu se vprašanje ni pomaknilo z mesta in zadnja resolucija sveta DN ni spremenila položaja, ki je nastal po pomladanskem zasedanju v Ženevi. V splošnem se lahko reče, da je ženevska institucija zopet formalno ohranila svoj ugled, čeprav se tudi to pot ni povzpela do jasne odločitve, ki bi rešila problem v temelju. Rešila pa je vsaj videz, ko si je pridržala pravico, da se problem vrne čez mesec dni v njeno kompetenco, ako bi prizadeti v pogajanjih izven Ženeve ne našli pota in načina, da ohranijo mir.

Pri danih razmerah je v tem skromnem rezultatu velik uspeh, saj so pesimisti razglašali, da bo v Ženevi Abesinija pozvana na odgovor zaradi suženjstva, ki ga še ni zatrla na svojem ozemlju, ter kot nevreden član ljudske zajednice izključena iz občestva omikanih narodov. V tem primeru bi nikogar ne vezal več niti ženevski statut niti razni nenapadalni pakti. Tako ravnanje bi bilo seveda le preveč prozorno in bi spravilo Društvo narodov ob vsako veljavo ne le v oči manjših držav, marveč tudi pred javnostjo vsega sveta.

Zelo razumljivo je, da posameznim članom sveta DN ženevski postopek ni bil posebno všeč, saj vidimo, da sta se držala povsem v ozadju predsednik sveta Litvinov in dr. Beneš, ki je v dose-danjih zasedanjih prav rad in navadno z uspehom prevzemal posredniško vlogo v sporih med raznimi državami. Vendar so imeli ostali člani tem težje stališče, ker so se zavedali, da bi z vsakim nasprotovanjem Italiji pripravili ženevsko društvo ne samo v težko, marveč naravnost do razsula. V Rimu so namreč pokazali toliko trdne volje obdržati svoje kolonialne zahteve, da je interes DN zahteval, naj se ustrezne italijanskim željam. To razpoloženje je dovolj odločno odsevalo iz pisanja italijanskih listov in tudi iz postopanja barona Aloisija, ki ni od Mussolinijevih navodil popustil prav nič. Edino za to ceno se je dal odvigniti grozeči razpad DN in mednarodna diplomacija

DRŽAVNI IZDATKI MORAJO BITI V SKLADU Z DOHODKI

Rigorozna navodila finančnega ministra za sestavo novih proračunov države, banovin in občin — Sistematična štednja povsod

Beograd, 5. avgusta. p. Finančni minister je izdal danes podrobna navodila glede izvajanja proračunskih dvanajstin in glede sestave predlogov za državni proračun za leto 1936/37. Navodila nalagajo vsem podrejenim državnim uradom najstrožjo štednjo pri izdatkih. Štednja mora pred vsem stremeti za tem, da se spravijo izdatki v sklad s faktičnimi dohodki. Zaradi tega je posebno važno, da se sestavijo glede državnih dohodkov, pa tudi glede izdatkov povsem realni predlogi, zasnovani na skrbno proučenih podatkih. Docela napačno je, sklicivati se pri tem na že obstoječe proračunske zneske in doslej ustvarjene dohodke. To velja prav posebno za izredne dohodke in izdatke. Vsi krediti, ki niso z državnega stališča neobhodno potrebni, se bodo črtali.

Posebno pozornost morajo pristojna oblastva posvetiti osebnim izdatkom. Tudi v tem pogledu mora zavladati ri-

gorozna štednja, ker so sedanji osebni izdatki v celoti absolutno previsoki in v nesorazmerju z materialnimi izdatki. Po najnovejših podatkih se vidi, da je število uradnikov pri posameznih uradih in ustanovah mnogo večje, kakor bi bilo stvarno potrebno. To število se mora brezpogojno znižati, ter se mora na ta način skupni iznos osebnih izdatkov znižati za 10 odstotkov dose-danje višine.

Materialni krediti se bodo v bodoče odmerili po resnični potrebi in skrbnem proučevanju ter se morajo v celoti znižati vsaj za 20 odstotkov dose-danjega iznosa. V redni državni proračun se za prihodnje leto ne smejo vnašati nobeni krediti za investicijska državna grad-bena dela.

Ob enem je finančni minister izdal podrobna navodila za izvajanje in se-stavo banovinskih proračunov in proračunov mestnih in podeželskih občin. Tudi za te proračune veljajo v sploš-

nem načela za izvajanje in sestavo državne proračuna. Vse povsod se mora uveljaviti načelo skrajne štednje; znižati je treba zlasti one osebne izdatke, sorazmerno pa tudi materialne kre-dite.

Kar se tiče izvajanja proračunskih dvanajstin do konca tekočega proračunskega leta, odreja finančni minister, da se mora do 30. septembra t. l. se-staviti točen spisek vseh še nelikvidiranih državnih obveznosti od 31. marca 1934 dalje. Ko bo oddelek za računovodstvo te spiske proučil, bo glavna državna blagajna odredila rok, način in vrstni red izplačila.

Problem kmečkih dolgov

Beograd, 5. avgusta. p. V trgovin-skem ministrstvu se bo sestal jutri dopolne ekonomsko-finančni komite ministrov, da prouči predloge glede izvajanja štednje v državnem gospodarstvu v svrhu dosege čim večjih prihran-

Vojna z Abesinijo je samo odgodena

Francoski in angleški listi o vrednosti ženevskega sporazuma — Nihče ne veruje v preprečenje vojne

Pariz, 5. avgusta. Zunanje-politični so-trudniki lista »Echo de Paris« Pertinax pravi, da bo abesinska kriza po preteku enega meseca spet na vrhuncu. Tedaj bo skušal Mussolini Ženevi vsiliti svojo voljo ali pa bo Italija izstopila iz Društva narodov in hkratu poslala svojo vojsko proti Addis-Abebi. Francija bo tedaj v zelo težkem položaju. Društvo narodov ima zgolj to ambicijo, da prepreči vojno propast.

Tudi »Quotidien« ugotavlja, da z ženevskimi resolucijami vojna nevarnost ni odstranjena.

»Petit Parisien« presoja položaj nekoli-ko bolj optimistično in se zanaša na pogajanja med Italijo, Francijo in Italijo. »Excelsior« smatra, da Mussolini nikakor ne bo dopustil, da bi ga kdo zadrževal pri izvajanju njegovih namer. Zaveda se pa, da bi nastale zanj zelo velike težave, če bi napadel Abesinijo, ne da bi bila Italija izzvana. V takem primeru bi naletel na najhujši odpor v Angliji.

»Oeuvre« poroča, da so se v krogih angleških zastopnikov pri DN zadnje dni ču-le zelo resne izjave, da bi bilo mogoče v danem primeru zapreti Suezski kanal. Po teh vesteh se je angleška vlada trdno odločila, da Italiji onemogoči vojno z Abesinijo.

»Matin« navaja izjavo francoskega zunan-jega ministra Lavalja, ki je poudaril: »Izpolnili smo najhujšo nalogo, toda položaj je še nadalje zelo resen«. Ta izjava, pravi list, zelo točno označuje današnjo situacijo po ženevskih pogajanjih, ki so traja-la štiri dni.

»Figaro« piše z vso gotovostjo, da se jo-do zastopniki treh zapadnoevropskih velesil, če se do 4. septembra ne bodo mogli sporazumeti, še nadalje pogajali. Kljub temu pa od teh pogajanj ni ničesar pričakova-ti. Mussolini je v Eritreji dovršil velike vojaške priprave in nikakor ni mogoče pričakovati, da bi sedaj po vseh velikih naporih opustil svoje namere.

London, 5. avgusta. AA. »Daily Tele-graph« je objavil daljši članek o posled-njem zasedanju sveta DN, v katerem ugotavlja, da je bil v Ženevi dosežen edini uspeh, da so zagovorniki miru pridobili mesec dni časa.

»Daily Herald« pravi med drugim, da je svet Društva narodov dobro branil svoj prestiž. Očeval si je pravico in dolžnost razpravljati o italijansko - abesinskem sporu. S tem ee je znova utrdila oblast DN, dasi za enkrat le za mesec dni.

»News Chronicle« priznava Mussoliniju, da je v Ženevi deloma zmagal.

»Manchester Guardian« sodi, da je se-daj dolžnost Francije, pregovoriti Italijo, naj zmanjša na minimum svoje zahteve. Pariški dopisnik »Timesa« poroča, da francosko zadovoljstvo nad uspehom g. Lavalja kot posredovalca ni neskaljeno, ker je verjetno, da bo dejanska kriza Društva narodov izbruhnila 4. septembra v nevarnejši obliki kakor kdajkoli doslej. V Parizu mislijo, da bi ee edini uspešni izhod iz tega položaja dal doseči s kolektivnim mandatom ali protektoratom preko Društva narodov s popolnim upoštevanjem upravičenih italijanskih zahtev.

Konferenca treh velesil

Rim, 5. avgusta. č. Po pariških informa-cijah italijanskih listov se bodo pogajanja

je uvidela, da to le ni previsoka cena, da se ohrani ženevska institucija, ki je kljub svojim pomanjkljivostim vendar-le še ena največjih pridobitev svetovne vojne in ena najvišjih vrednot sodobne mednarodnega političnega življenja.

Italija je zadovoljna

Rim, 5. avgusta. b. Danes se je iz Ženeve vrnila v Rim italijanska delegacija. Baron Aloisi je takoj po prihodu podal šefu italijanske vlade izbrpno poročilo o poteku ženevskih pogajanj. V rimskih političnih krogih izrečno poudarjajo, da o načrtu, o katerem so toliko razpravljali v mednarodni javnosti, češ, da se bo Italija v času posredovalne akcije vzdržala vsake sovražnosti nasproti Abesiniji, v Ženevi sploh ni bilo go-vo-ra.

O tem, ali se bo Italija udeležila septem-brskega zasedanja sveta Društva narodov, so v Rimu zelo molčeči. Milanski »Corriere della Sera« pravi, da je Italija na zaseda-nju sveta DN dosegla popoln uspeh. Najbolj-ši dokaz je dejstvo, da italijanski delegat ni hotel glasovati za sklep, naj se 4. septembra svet Društva narodov avtomatično sestane, da prouči italijansko - abesinski spor. Italijanska vlada noče sprejeti nikakega dolo-čenega datuma za razpravo o svojem sporu z Abesinijo v Ženevi. V Ženevi bodo morali sedaj resno računati s tem italijanskim stališčem, ki je vsekakor zelo značilno.

Nove vojaške priprave

Pariz, 5. avgusta. č. »Newyork Herald« je objavil v svoji pariški izdaji vest iz Rima, da bo vlada v bližnjih dneh mobilizirala še rezervna letnika 1909 in 1910. Z novimi četami bo ojačila svojo vojsko v Afriki tako, da bo štela 300.000 Italijanov in 100.000 domačinov. V vzhodno Afriko bodo prepeljali tudi 1000 vojnih letal.

Ker se je letos deževna doba v Abesiniji pričela že zelo zgodaj, je pričakovati, da se bodo mogle vojaške operacije pričeti že ob koncu avgusta.

Italijanski vojni načrt

Pariz, 5. avgusta. AA. »Oeuvre« je objavil posebno poročilo svojega poročevalca iz Ženeve, ki beleži govornice o italijanskem vojaškem načrtu proti Abesiniji, kakor se širijo v tamkajšnjih političnih krogih. Italijanski vojni načrt naj bi bil naslednji:

Pet večjih italijanskih vojaških oddelkov naj bi vdrla iz italijanske Somalije v pokrajino Ogaden vzdolž petih njenih rek. Ti oddelki naj bi neprestano prodirali proti Addis-Abebi, ki je oddaljena okrog 500 km od njihovega oporišča. V okolici Addis-Abebi bi naleteli na abesinsko vojsko, ki bi štela okrog 20.000 ljudi.

Prav tako bi trije italijanski vojni oddelki prodirali iz Eritreje preko pušave Dankalije. Proti tej vojski bi se postavila nasproti abesinska armada, ki bi štela 40.000 vojakov, in ki bi se zbrala na bol-skih hribih. Do prave vojne pa bi prišlo v severni Abesiniji, kjer bi poskušala italijanska armada prodrati preko Bolguita v Gondar, in tam udariti na glavno abesinsko vojsko, ki bo štela okrog 70.000 ljudi.

Skala podsula 39 delavcev

Liegnitz, 5. avgusta. w. V bazaltnem lo-mu v Taschenhofu pri Goldbergu se je pri-petila dopolne huda nezgoda. Nenadoma se je odtrgala velika bazaltna skala in podsula pod seboj 39 delavcev. Doselej so spravili izpod kamenja 4 mrtve in 32 ranjenih.

Zopet vstaja na Kreti

Pod vodstvom venizelistov so vinogradniki in viničarji vdrli v glavno mesto in se polastili vseh javnih poslov — Pobuna oddelka letalcev

Atene, 5. avgusta. w. V mestu Heraklionu na otoku Kreti je izbruhnila revolucija. Povod je dala stavka vino-gradniških delavcev, ki protestirajo proti znižanju mezd. Pristaši bivšega ministrskega predsednika Venizelosa, voditelja zadnje revolucije v Grčiji, so izrabili priliko, da skupno s stavkajo-čimi delavci vprižore vstajo. Vse kaže, da skušajo venizelisti izkoristiti odsotnost predsednika vlade Tsaldarisa v inozemstvu za izzivanje notranjih nemirov.

Davi je prišlo v Kandijo okrog 4000 dobro oboroženih vinogradnikov, ki so pridobili velike demonstracije. Naposed so vdrla na prefekturo in demolirali vse pisarne. Polastili so se kasneje tudi vseh ostalih javnih poslovij. Pri napadu na prefekturo je prišlo do krvavih bojov. Majhna skupina vladnih čet je bila proti veliki premoči upornikov brez moči. V boju je bilo ranjenih po neka-terih vesteh nad sto ljudi, med njimi tudi prefekt Kreta in neki upokojeni general. Po drugih vesteh je bilo ranje-nih le 25 ljudi, 6 pa ubitih, med njimi en orožnik in trije vojakji. Uporniki so baje za sedaj še gospodarji položaja.

Podpredsednik vlade general Kondilis je imel takoj po prejemu prvih vesti s Kreta posvet z notranjim ministrom Ralison. V Kandijo šta bila odposlana dva torpedna rušilca ter dve eskadri vojaških letal.

Prispevki zavarovalnic za gasilstvo

Beograd, 5. avgusta. p. Minister za fizič-no vzgojo naroda je v soglasju z ministrskim svetom izdal uredbi, ki izpreminja § 77. zakona o organizaciji gasilcev. Vse zavarovalnice, delniške in vzajemne, in vse druž-be proti požaru, kakor tudi vsa trgovska podjetja, ki se bavijo z zavarovanjem proti požaru, bodo plačevala retroaktivno od 1. I. 1934 iz lastnih sredstev po 4.5% od premij,

Pred rekonstrukcijo rumunske vlade

Bukarešta, 5. avgusta. g. Po ostavki trgovskega in industrijskega ministra Manolesca - Strunge, se je zdel položaj Tatarescove vlade nekoliko kritičen. Ta kriza je sedaj odpravljena. Uradni list objavlja danes, da je kralj sprjel ostavko Manolesca in poveril začasno vodstvo tega resora do-sedanjemu namestniku trgovinskega ministra Costinescu. Ker se je tako položaj v Tatarescovi vladi zopet konsolidiral, se sedaj nadaljuje priprave za še dalje pričakovano prenosno vlado.

Novinarji in zakon o tisku

Zagreb 5. avgusta. AA. Včeraj je bila v Zagrebu pod predsedstvom predsednika centralne uprave Jugoslovenskega novinar-skega združenja g. Jutriše oziroma pod pod-predsedstvom g. Viranta plenarna seja glavne uprave JNU. Razen tekočih in pere-čih stanovskih vprašanj sta prišla na seji v razpravo tudi zakon o tisku in vprašanje našega tiska. Na seji so sklenili predložiti vladi pripombe in konkretne predloge, ki bodo v interesu javnosti, posebej pa še novinarjev in tiska in ki naj pridejo v raz-pravo pri bližajoči se reviziji tiskovnega zakona. Seja se je vršila v Novinarskem do-mu. Prisostvovali so ji delegati vseh sekcij in člani uprave pokojninskega fonda. Vse sklepe so sprejeli soglasno. Prihodnja seja bo septembra v Novem Sadu. Na tej seji bo-do razpravljali o reviziji članstva.

kov. Glavni predmet proučevanja pa bodo predlogi kmetijskega ministra glede ureditve problema kmečkih dolgov, ki ga namerava vlada definitivno rešiti in in odstaviti z dnevnega reda. Po-drobnejše informacije bodo objavljene, ko bo vlada sprejela konkretne sklepe.

★

Minister general Živković v Šibeniku

Šibenik, 5. avgusta. n. Minister vojske in mornarice general Peter Živković je danes na matičnem brodu »Zmaju« prišel v Šibenik. Spremljalo ga je nekaj višjih čast-nikov generalnega štaba. Pregledal je usta-nove vojne mornarice v Šibeniku in okoli-ci ter inspicial tudi šibeniško suhozemno garnizijo.

Povratak ministra Komnenovića

Beograd, 5. avgusta. AA. Snoči se je vrnil s potovanja v Pariz minister za telesno vzgojo naroda Mirko Komnenović.

Iz Centralnega presbiroja

Beograd, 5. avgusta. p. S kraljevim uka-zom je imenovan za šefa informativnega od-seka Centralnega presbiroja vpokojeni višji uradnik notranjega ministrstva Boško Bog-danović. Dosedanji šef tega oddelka Petar Ivanković je imenovan za novinskega ata-šaja pri poslanstvu v Atenah.

Po vesteh, ki so proti večeru prispele v Atene, je prefekt Kreta sporočil, da proglašajo venizelisti na otoku splošno vstajo. V vseh cerkvah zvone zvonovi ter pozivajo prebivalstvo, naj zgrabi za orožje. Položaj je precej resen, vendar pa v vladnih krogih ne dvomijo, da bo sta že jutri vzpostavljena red in mir. Vest o uporu na Kreti je izzvala v pre-stolnici veliko vznemirjenje, zaradi česar je objavila vlada, da gre samo za krajevni upor, ki bo v kratkem zatrt.

V mestih Heraklionu in Kandiji je bilo proglašeno vojno stanje. V priprav-ljenosti je vsa grška mornarica, ki čaka na nadaljnja povelja. Po nekaterih vesteh so se uporniki polastili tudi veli-kega skladišča orožja na Kreti.

Ko je vlada odredila, da se odpoš-ljejo iz Aten na Kreto vojna letala, se je na letališču uprla večja skupina vo-jakov, ki je sprejela orožnike, ki so ho-teli posredovati, z ognjem iz pušk. Po-zneje so napravili red in je bilo 15 vo-jakov aretiranih. Izročeni bodo vojne-mu sodišču.

Upor že zadušen?

Atene, 5. avgusta. p. Guverner na Kreti je izdal službeni komunikacijo, v katerem pravi, da bo red in mir na otoku kmalu obnovljen. Uporni delavci so pri-stali na to, da se vrnejo na delo v vlnograde.

Drobiž z vseh strani

Tokio, 5. avgusta. AA. Iz Karuzave po-ročajo, da je pričel vulkan Sama znova bruhati. Na vulkan se je vzpenjalo 13 turisti, za katerimi sedaj ni nobenega sledu.

Gibraltar, 5. avgusta. AA. Na angeški ladji »Methymlle« je nastal požar. Na pomoč je takoj priplula španska ladja »Campeador«. Ker pa požara ni bilo mogoče pogasiti, so španci rešili posadko ang-leske ladje s kapetanom vred. Rešenih je bilo 21 ljudi, ki so jih prepeljali v Gibraltar. Angleška ladja se je potopila.

Moskva, 5. avgusta. AA. Včeraj so dvi-gnili iz morja sovjetsko podmornico »B 3«, ki se je potopila 25. julija. V podmornici je bilo 55 častnikov in mornarjev, ki so vsi utonili ali se zadušili. Podmornico so privlekli v Kronstat, žrtve nesreče so včeraj slovesno pokopali v Leningradu.

Ameriški smrtni žarki?

Newyork, 5. avgusta. č. V noči od so-bote na nedeljo so vprižorili v bližini Newyorka velike pomorske vaje, pri katerih so preizkusili nove žarke, ame-riški izum, s katerim razpolaga ameri-ško vojno ministrstvo. 51 vojnih ladij je napadlo obalo, ki jo je branila le ena baterija z omenjenimi žarki. Obramba je dosegla popoln uspeh in je fiktivno uničila vse napadalno brodoge.

Pastorka meja

**Nacionalne zasluge kmečkega prebivalstva ob naši se-
verni meji — Ne samo hvaležnost, temveč tudi politična
modrost zahteva, da se meja ne zanemarija**

Maribor, 4. avgusta.

Ni lahko najti primere za neuvidevnost in ravnodušnost, s katero se pri nas obravnavajo življenske potrebe obmejnih pokrajin. Sedemnajsto leto narodne svobode teče, ne da bi se javnost in merodajni činitelji spomnili na oni del domovine, ki je ohranil Jugoslaviji dragocen kos dedne zemlje. Približno tam, kjer je danes začrtana meja med našo državo in Avstrijo, je bila narodnostna meja že desetletja pred vojno. Tam se je brez prestanka vršila tiha, toda žilava borba za nacionalni obstanek.

Borba je bila neenaka, kajti proti državi in avtonomni upravi in proti nemškiemu kapitalu je stalo takorekoč praznih rok revno kmečko ljudstvo, ki je s trdim delom moralo skrbeti pred vsem za vsakdanji kruh. Kdor pozna moč in brezobzirnost takratnega tujege pritiska, ne more odreči občudovanja tem našim ljudem, da niso podlegli niti nasilju niti izkušnjavam, ki so prihajale v obliki obljub in gmotnih dobrin. Njihova zasluga je, da so mogli biti pred sedemnajsti leti postavljeni mejniki Jugoslavije vsaj približno tam, kjer je fiksirala slovensko narodno posest Slonjskova razmejitelj škofij.

Glavni argument nemške agitacije je bilo tkicevanje na politično in gospodarsko premoč nemstva, katero je v stanu vsa, ki se ji udajo, razgraditi z ugodnimi gospodarskimi in eksistenčnimi pogoji. Taka propaganda se ni vodila le z besedami, nego tudi z dejanji. Dajale so se možnosti za vnovčevanje pridelkov in, kar je glavno, ustvarjale so se terenske zveze in komunikacije, ki so omogočale promet z večjimi tržišči. Seveda pa se je vse to godilo po določenem sistemu, tako da se je obmejni prebivalstvo čim najtesneje zvezalo z nemškim ozemljem na severu, dočim so se prometne zveze s kompaktno naseljenim slovenstvom na jugu namerno zanemarjale.

Tako se je zgodilo, da je bil ob prevratu obmejni pas v velikem delu naravnost odrezan od sveta. Človek bi mislil, da bomo smatrali za eno prvih nalog, popraviti položaj, ki ga je ustvarila tujina sebi v prid. Delo pravičnosti bi bilo, nuditi zvestim rojakom vsaj enake gospodarske možnosti z našimi državni, kakršne so morali žrtvovati, sledeči svoji jugoslovnski zavesti. Bilo pa bi to tudi delo politične in upravne modrosti, kajti gospodarsko, trdna in zadovoljna meja je boljša garancija ohranitve, kakor kameniti mejniki in papirnaté pogodbe.

Vse to se je v zadnjih sedemnajstih letih nešteto krat poudarjalo, pa vedno se je našel kak izgovor, da so se odlagale tudi najnujnejše potrebe. Kadarkoli so se postavljali programi javnih del, pa naj je bilo to v državni ali avtonomni upravi, vedno je bila odpravljena meja praznih rok. Ko je bila letos objeljena znana milijarda za investicije, je odpadla na ves severni del dravske banovine drobtinica petih milijonov. Značilno je za skepsko obmejnega prebivalstva, porojeno iz dolgoletnih razočaranj, da je le malokdo verjel v realizacijo te obljube in je vest, da je na cesti Maribor-St. Ilj, že odposlana komisija, učinkovala škodo kakor presenečenje.

Zdi se torej, da je, vendarle storjen začetek akoravno vsak izvedenec, da je denarja za nameravano moderniziranje ceste, ene najvažnejših zvez z inozemstvom prilično premalo. Ali bo mogoče izposlovati nova sredstva, je vprašanje, ki mora zanimati zlasti narodne poslance iz obmejnih okrajev. Njim bo tudi pripadala skrb, da se meja s tem izrednim prispevkom ne bo na merodajnih mestih smatrala že za odpravljeno ali celo saturirano. Kajti če se bo res v doglednem času uredila državna cesta za potrebe sodobnega prometa, ostane vendar še neresen ves kompleks nujnih prometnih vprašanj naše meje.

V prvi vrsti gre za vprašanje cestnih zvez na Kozjak. Tu je gospodarska nujnost naravnost kričala, kajti dokler ni primernih komunikacij, ostane bistveni del kmetijskega premoženja, gozd, mrtve kapital. Gre pa tudi za vprašanje obrambe meje, ki teče po grebenu Kozjaka, tako da je potreba zadostnih komunikacij podana tudi iz strateških razlogov.

Vzrokov je torej dovolj, da preneha dosedanja dolgoletna pasivnost. Pri tem seveda ne zapiramo oči pred finančnimi ovirami, ki jih je težko premagati. Zlasti se tu ni mogoče zanašati zgolj na državo, akoravno odpada nanjo v dravski banovini sorazmerno z drugimi deli države najmanj cestnih bremen. Blizja nam je banovinska uprava, od katere bi smeli pričakovati, da se sistematično loti vprašanja obmejnih cestnih zvez. Do zdaj se to ni zgodilo v zadostni meri in tudi letošnji cestni program, ki je bil nedavno objavljen, ne vse-

buje niti ene postojanke, ki bi bila namenjena za zanemarjeni Kozjak. Niti na cesto Bresternica-Sv. Križ, katere gradnja se je svoj čas že nekako pričela, se očitno več ne misli.

Seveda je treba v polni meri upoštevati, da se gibljejo tudi banovinske, proračunske možnosti v razmeroma ozkih mejah in da

trka na vrata premnogo utemeljenih in nujnih potreb. Toda moglo bi se vendar pri razporejanju izbirati med nujnim in najnujnejšim, da bi prišla tudi najbolj eksponirana meja do svoje pravice. Kajti iz lastnih sredstev si revne gorske občine ne bodo mogle pomagati, niti če se združijo v interesu skupnosti.

Obmejno prebivalstvo ni razvaljeno in potrpežljivo čaka. Ni pa politično modro, da se njegova potrpežljivost izpostavlja prehudi izkušnji. Meja je storila napram domovini svojo dolžnost in upravičeno pričakuje, da ji ne bo še zaneprej odmenjena vloga pastorka.

Nacionalni šahovski turnir Rezultati prvega kola

Ljubljana, 5. avgusta
Sinoči je bilo zrebanje udeležencev XII. nacionalnega amaterskega turnirja. Ker se niso vsi povabljeni odzvali, bo na turnirju namesto prvotno določenih 24 igralo samo 22 igralcev. Igrali bodo v dveh skupinah po 11 igralcev. Prvi trije zmagovalci vsake skupine bodo nato igrali še poseben turnir šestorice za naslov nacionalnega mojstra. Za prvih šest so določene nagrade po 1300, 1000, 700, 500, 400 in 350 Din, četrto in peto mesto vsake skupine pa prejmeta po 250, odnosno 200 Din. Zreb je odločil naslednji dve skupini:

Skupina A): 1. inž. Prek (Vrhnika), 2. Carev (Sombor), 3. Hren (Ljubljana), 4. Grenčarski (Zagreb), 5. Jonke (Karlovac), 6. J. Gabrovšek (Lj.), 7. Nikolić (Beograd), 8. Preinfalk (Lj.), 9. B. Savić (Zagreb), 10. Šiška (Lj.), 11. Milan Vidmar (Lj.). Skupina B) 1. Longer (Lj.), 2. Šubarić (Zagreb), 3. Šorli (Lj.), 4. Licul (Zagreb), 5. Herbatin (Bačka Topola), 6. R. Savić (Beograd), 7. Marek (Celje), 8. Berić (Knin), 9. Ciril Vidmar (Lj.), 10. Sikošek (Lj.), 11. Matvejev (Zemun).

Favorit prve skupine je Milan Vidmar; za naslednji dve mesti so najresnejši tekmeči Preinfalk, Nikolić, Gabrovšek in Carev. Druga skupina je vsekakor močnejša in izrazitega favorita nima, pač pa se ne bomo zmotili, ako dajemo za prva tri mesta največ nad Šorliju, Matvejevu in Si-

košku. Igra se vsak dan od 8.30 do 12.30 in od 19.30 do 21.30. Danes se je začelo prvo kolo.

Danes dopoldne in popoldne se je igralo prvo kolo nacionalnega turnirja. Že dopoldne je Preinfalk kot črni dobil proti Jonkeju figuro in zmagal, dočim sta se Šubarić in Matvejev sporazumela za remis. Vse ostale partije so bile prekinjene in so se nadaljevale ob 19.30. Carev je proti Milanu Vidmarju dobil mnogo boljšo pozicijo, vendar se je Vidmar rešil z večnim šahom. Enako sta končali partiji Savić R.: Marek in Grenčarski: Savić B. Marek je neutemeljeno dal mnogo boljšo pozicijo za remis. Berić je kot črni premagal Herbatina, ki je zaradi mat grožnje moral dati figuro, prav tako je Ciril Vidmar kot črni premagal Licula, kateremu je vzel figuro. Šiška je kot črni pripeljal prostega kmeta do zmage in se je moral Hren predati. Dve partiji sta bili prekinjeni. Sikošek ima proti Šorliju prostega kmeta in stoji pred zmago, podobno je pri Gabrovšku, ki ima proti Nikoliću isto tako kmeta več.

Stanje po prvem kolu: A skupina: Preinfalk, Šiška 1. Carev, Milan Vidmar, Grenčarski, Savić B. pol, Gabrovšek, Nikolić, Prek (1); B skupina: Ciril Vidmar, Berić 1, Matvejev, Šubarić, Marek, Savić R. pol, Sikošek, Šorli, Longer (1).

Smrt starke pod vrhniškim vlakom

Ljubljana, 5. avgusta 1935.

Pod lokomotivo vrhniškega vlaka, ki prihaja 10 minut pred 18. v Ljubljano, je na križišču Ceste XVII. v Rožni dolini našla tragično smrt neznanca siro-mašna stanka. Prišla je v smeri proti Glinčam; ko je ob železniški progi našla spuščene zavornice, se je sklonila pod drogom, da bi stopila čez tračnice. Nesrečnica, ki je bila po vsej verjetnosti tudi precej naglušna, pa pri tem ni opazila, da prihaja vrhničan, katerega lokomotiva jo je v hipu zgrabila

in jo povlekla kakšnih 20 m s seboj.

Komisija policijske uprave, ki je bila pozvana na kraj nesreče, je našla truplo povsem zdrobljeno. Po culi, v kateri se je nahajalo nekaj kosov kruha, so spoznali, da gre za beračico, in poizvedbe, ki so jih uvedli stražniki v so-seščini, so domnevo potrdile. Neznanica je bila stara okrog 70 let, in kakor kažejo znamenja, je bila doma nekje v bližini Ljubljane. Komisija je odredila prevoz trupa v mrtvašnico viškega pokopališča.

Dve smrtni nesreči v škofji Loki

Škofja Loka, 5. avgusta

Hišo uglednega posestnika in kovaškega mojstra g. Hafnerja z Zabcine je zadel v petek huda nesreča. 12-letni sinček Stanislav, ki so ga imeli vsi radi zaradi njegove izredne nadarjenosti in živahnosti, je splezal na visok kostanj pred hišo in ko je bil kakih 10 metrov visoko, se mu je pod nogami odlomila veja in padel je na cesto tako nesrečno, da je kmalu podlegel hudim poškodbam. Nesrečnega dečka so pokopali v nedeljo popoldne in spremljala ga je poleg potrtih svojcev,

mnogih vaščanov in gasilcev tudi vsa šola z učiteljstvom na zadnji poti.

Podobna huda nesreča pa je nekaj dni prej zadela Ažbičeve v škofji Loki. Smrtno se je ponesrečil 37-letni sin Vinko, tovarniški uslužbenec, ko se je ponoči s kolesom peljal proti kolodvoru. Trčila sta skupaj z nekim drugim kolesarjem in dočim se je ta le malo poškodoval, je bil Vinko na glavi tako ranjen, da je po 10. dnevnem trpljenju umrl. Pokojnik je bil povsod priljubljen in se je tudi njegovega pogreba udeležilo mnogo ljudi.

Napredovanje veterinarjev

Beograd, 5. avgusta AA. Imenovani so:

za višje veterinarske svetnike v 4. skupini 2. stopnje dr. Josip Čeh in dr. Franjo Vebler pri banki upravi v Ljubljani, Alojz Zarnik pri obmejni veterinarski postaji v Mariboru, Franjo Baš pri banki upravi v Ljubljani, Ivan Vandrovič pri sreskem načelstvu v Novem mestu, Anton Peršin v Slovenjgradcu, Franjo Lobnik v Gornjem Gradcu, Peter Rihtar v Šmarju pri Jelšah in Alojz Škof v Ljutomeru, doslej vsi v 5. skupini.

Za veterinarske svetnike v 6. skupini so imenovani dr. Josip Šerbec pri sreskem načelstvu v Marški Soboti, Leopold Varina v Ljuti, Pavle Kolenc v Prevaljah, Filip Pahor pri obmejni postaji na Jesenicah, Josip Samec pri obmejni postaji v Murski Soboti, Rafael Ipavec pri sreskem načelstvu v Krškem, Franjo Primic pri obmejni postaji na Rakeku, Franjo Samec pri obmejni postaji v Gornji Radgoni, Franjo Goljar pri sreskem načelstvu v Kranju, Ivan Kobentar v Kotoru in Vilko Bedenak v Kranju. Za višjega prištava je v 7. skupini imenovan Leon Kocijan pri veterinarskem bakteriološkem zavodu v Ljubljani.

III. drž. razstava psov

Maribor, 5. avgusta.

Med letošnjimi razstavami Marib. tedna je bila zelo privlačna III. drž. razstava psov vseh pasem, ki jo je organiziral ljubljanski Klub ljubiteljev sportnih psov pod pokroviteljstvom kraljeviča Andreja. Vodstvo izbornou uspele razstave je bilo v rokah klubovega predsednika g. Rostana, njegovega namestnika upok. kapetana Dreniga, tajnika Dermote, blagajnika ravnatelja Milavca in živinozdravnika Keluca. V sodniški komisiji so bili: prof. dr. Witzelhuber z Dunaja, Klobučar iz Maribora in trgovec Schuster iz Ljubljane. V ocenjevalnem odboru pa so bili Dermota za službene pse, Drenig za sportne pse, Smerkol pa za nemške ovčarje. Odlično ocenjeni psi posameznih pasem so dobili naslov »Prvak Jugoslavije-Maribor 1935«, razen tega je komisija določila nekatere odlično ocenjene pse in prvake za razstavo mednarodnega prvenstva v Bruslju. Ocenjenih in razstavljenih je bilo 149 psov, med njimi je bilo 40 tujih. Odlično ocenjenih je bilo 42, prav dobro 34, ostali pa dobro, povoljno in zadostno. Med lovskimi psi je bilo odlično ocenjenih 20, med sportnimi pa 22. Naslov prvaka Jugoslavije 1935 si je priborilo 18 psov, za razstavo mednarodnega prvenstva v Bruslju pa je bilo izbranih 14. Naslov prvaka si je priborilo 9 lovskih in 9 sportnih psov. Od jugoslovnskih psov sta se določila za mednarodno razstavo dva in sicer prvak Jugoslavije »Dečko«-Minski, ilirski ovčar, ki je last škofjelškega župana in notarja S. Šinka, ter »Ale«, last g. K. Korneliusa iz Zdenčine. Kakor znano se določa za mednarodno razstavo samo pes, ki si je priboril prvenstvo v treh državah in na štirih razstavah in ki sta ga ocenila najmanj dva različna sodnika. Po končani ocenitvi je komisija razdelila deset lepših nagrad ter diplome in zlate ter srebrne kolajne.

Vremenska napoved

Dunajska vremenska napoved za torek: Polagoma zboljšanje in bolj toplo. Sredi tedna spet poletno lepo vreme.

Gospodarstvo

10 odstotno znižanje oseb- nih izdatkov v občinskih proračunih

Finančni minister je izdal v »Službenih novinah« navodila za sestavo proračunov mestnih občin za proračunsko leto 1936-37 in istočasno tudi navodila za sestavo občinskih proračunov za leto 1936-37.

Kakor znano določa zakon o proračunskih dvanajstih v § 88, da tvorijo izdatki in dohodki državne administracije in državnih podjetij nedeljivo celoto in da se državni proračun ne deli več na proračun državne administracije in proračun državnih podjetij. Isto načelo velja tudi za banovinske, mestne in občinske proračune. V uvodu k navodilu za sestavo proračunov opozarja finančni minister na to bistveno razliko v tehnični sestavi proračuna, ki ne dopušča več delitve proračunov v splošne proračune in v proračune podjetij. Kakor je bilo že v lanskih navodih poudarjeno, tudi za bodoče ni dopustna sestava proračuna po proračunskih glavih, temveč je treba vse enake izdatke združiti v istih partijah in pozicijah proračuna. Kakor v državnem računovodstvu tako traja tudi proračunsko leto pri mestnih proračunih od 1. aprila do 31. marca, računsko leto pa od 1. aprila do 31. avgusta. Proračuni mestnih občin kakor tudi občinski proračuni se morajo sestaviti najkasneje 3 mesece pred pričetkom proračunskega leta t.j. do 1. jan. 1936. naker se morajo občanom dati na vpogled.

Navodila nadalje poudarjajo, da je pri sestavi proračuna treba upoštevati pravičnost in znosljivost bremen ter plačilno moč občanov. Stopnja doklade ne more v nobenem primeru biti večja od dosežanj. Nove davščine se ne bodo odobravale, temveč je treba znižati previsoke davščine.

Navodila za mestne proračune poudarjajo, da se v predlog proračuna ne smejo vstaviti nobena nova službena mesta ali nezasedena prazna mesta po dosedanjem proračunu. Na drugi strani pa je treba skrbeti, da se vse nepotrebne in odvisne osebe odstranijo iz občinske službe. Od delci se morajo ukiniti in sorodni spojiti. Na ta način naj se osebje, odnosno osebni izdatki zmanjšajo za 10% skupne vsote osebnih izdatkov po sedanjem proračunu. Nikaka napredovanja niso možna, dokler se ne izda statut po § 100. zakona o mestnih občinah. Končno poudarjajo navodila za sestavo mestnih proračunov, da je treba pri sestavi proračuna upoštevati določbo, da plače in položajni dodatki osebja v mestni službi v nobenem primeru ne morejo biti večji od omih državnih uslužbenec enakoga položaja in kvalifikacije. Tudi navodila za sestavo občinskih proračunov določajo, da je treba odstraniti nepotrebne uslužbence in skriti osebne izdatke za 10%.

Gospodarske vesti

== Vloge pri hranilnicah so nedotakljive. Z ozirom na časopisno opozorilo Društva vlagateljev denarnih zavodov v Ljubljani, glede pretvarjanja 40 odstotkov vlog zaščitnih denarnih zavodov v rezervni sklad, opozarja Zveza jugoslovnskih hranilnic v Ljubljani na to, da pri samoupravnih hranilnicah ni mogoča nikak izguba za vlagatelje, ker pri njih ni možna nikak sprememba vlog v rezervni sklad. Za vloge pri samoupravnih hranilnicah jamčijo občine-ustanoviteljice že po hranilniškem regulativu iz l. 1844 kakor tudi na podlagi posebnih zakonov z vsem svojim premoženjem in vso svojo davčno močjo. Tudi uredba o zaščiti denarnih zavodov od 23. novembra 1934 ponovno potrjuje to jamstvo z določbo člena 51, da mora občina - ustanoviteljica hranilnice v slučaju izgube preskrbeti hranilnici sredstva, potrebna za pokritje morebitnih izgub. Za vlagatelje pri hranilnicah je torej izguba izključena.

== Posojila na klinične terjatve. Narodna banka daje sedaj izvoznikom v Nemčijo posojila na podlagi aviza o plačilu na klinični račun v Berlinu, in sicer v višini 60% vrednosti terjatve z obrestno mero 5%. Na terjatve naših izvoznikov v Italijo, pa daje Narodna banka naknadna posojila na osnovi aviza o plačilu na klinični račun v Italiji, in sicer do 80% vrednosti terjatve z obrestno mero 5%.

== Obvezno sprejemanje kovanil novcev v plačilo. Na razna vprašanja je bilo izdano naslednje opozorilo, glede obveznega sprejemanja kovanega denarja v plačilo. Po čl. 8 pravilnika o kovanem novcu iz leta 1924 in

čl. 5 zakona o kovanju novca iz leta 1931. mora vsakdo pri plačilu sprejeti do 20 Din kovanil novcev po 0.25 Din, do 100 Din novcev po 0.50 Din, do 200 Din novcev po 1 Din, do 500 Din novcev po 2, 10 in 20 Din in do 1000 Din novcev po 50 Din.

== Pomirjenje glede holandskega goldinarja. Nizozemska je z uspehom prebolela letos že drugo krizo svoje valute. Z ogromno oddajo zlata in s povišanjem diskonta od 3.5 na 6% v nekaj dneh ji je uspelo odvratiti atako, ki ji je kmalu sledilo pomirjenje, tako da je Nizozemska banka lahko zopet znižala diskont od 6 na 5%.

== Slabo stanje hmelnjskih nasadov v Če. škoflovaški. Zatoško hmelnjsko združenje poroča da je bila pretekli teden tendenca na hmelnjskem trgu nadalje čvrsta ter so cene znova nekoliko narasle. Blago so plačevali po 1675 do 1750 Kč. Pile preostale zaloge lanskega blaga bodo do nove letine docela razprodane. Stanje nasadov je nadalje zelo različno. Poleg lepših nasadov v nižjih legah, kjer je bila možnost namakanja, kažejo mnogi nasadi tako v ravnini kakor v višjih legah le tanko in slabo rastlino. Nadalje trajajoča suša je znova neugodno vplivala na pričakovano letino, ker ni bilo dežja. Kakovost bo sicer v boljših legah zelo dobra, vendar postaja vedno bolj verjetno, da bo imel žateški okoliš letos slabo letino, ki bo tretja zaporedna slaba letina. — Tudi druga hmelnjskih trgovcev v Zatu poroča, da vreme pretekli teden za nadaljni razvoj nasadov ni bilo ugodno. Pri tem pa stanje ni slabše, nego je bilo lani v tem času. Pretežni del nasadov kaže zeleno barvo, vendar je rastlina vitka in je le slabo dosegla višino ogrodja. Ima pa številna kratke stranske panoge, kjer cvet že deloma prehaja v kobule. Letošnja letina bo docela odvisna od vremena v prihodnjih dneh. Če bo prišlo dovolj dežja, ki je nujno potreben, se lahko računa še s srednjo letino in najbrž tudi z lepim blagom. Če pa bo še prihodnji teden izostal dež, tedaj je računati le s slabo srednjo letino.

Borze

5. avgusta

Na ljubljanski borzi sta devizi NewYork in London danes popustili. V privatnem kliringu notirajo avstrijski šilingi 8.66 — 8.76. V zagrebškem privatnem kliringu je bil promet v avstrijskih šilingih po 8.63, v angleških funtih po 233.44 in v španskih pezah po 5.65. Grški boni pa notirajo 33.15 do 33.85. Na zagrebškem efektornem tržišču je bila tendenca v vojni škodi mlačna brez prometa. Zaključki pa so bili zabeleženi v 7% Blairovem posojilu po 69, v 8% Blair-ovem posojilu po 77 in v 6% beguških obveznicah po 63.

Devize

Ljubljana. Amsterdam 2951.73 — 2966.33, Berlin 1752.77 — 1766.65, Bruselj 734.18 — 739.24, Curih 1424.22 — 1431.29. London 214.98 — 217.05, Newyork 4310.03 — 4346.34, Pariz 288.25 — 289.69, Praga 180.76 — 181.86, Trst 356.35 — 359.44. Curih. Beograd 7. Pariz 20.24, London 15.12, Newyork 305.1250, Bruselj 51.60, Milan 25.0750, Madrid 41.95, Amsterdam 207.40, Berlin 123.20, Dunaj 58.60, Stockholm 77.95, Oslo 75.95, København 67.50, Praga 12.70, Varšava 57.85.

Effekti

Zagreb. Vojna škoda 365.50 — 368, za avg. — okt. 368 den., 7% invest. 80. — 81.50, 7% stabiliz. 79 — 81, 7% Blair 69 — 69.50, 8% Blair 76.50 — 77, 4% agrarne 46 bl., 6% beguške 62.50 — 63.50, PAB 228 — 229, Trboveljska 90 — 100, Šeferana Osijek 100 bl. Beograd. Vojna škoda 368 — 369, za avg. 368 — 369 (368.50) 7% invest. 80 — 80.50 (80.25), 7% stabiliz. 82.50 bl., 4% agrarne 46 — 46.50 (46.00), 6% beguške 65 — 65.50 (64 — 65.50), 8% Blair 78 bl., 7% Blair 69 — 70, Narodna banka 5900 bl., PAB 228.50 — 229.50 (228.25).

Blagovna tržišča ZITO.

+ Chicago, 5. avgusta. Začetni tečaji: Pšenica: za sept. 90.50, za dec. 91.625; kornuza: za sept. 77.75, za dec. 61.625. + Winnipeg, 5. avgusta. začetni tečaji: Pšenica: za avg. 80.375, za sept. 82.50, za dec. 84. + Budimpeštanska terminska borza (5. avgusta). Pšenica: za okt. 15.44 — 15.45; Kornuza: za sept. 13.95 — 13.98.

Zatekel se je resasti foksterier, belkast s črnorumenimi lisami, ki sliši na ime Bum. Sporoči naj se na Bleiweisovo cesto 4.

Vaše sprejemnice

niso popolne, če v njih nimate albuma »Naši kraji«, da ga lahko pokažete svojim gostom in prijateljem. Zbirka vsebuje 87 posnetkov najlepših kotičkov naše slovenske zemlje. Slike so prispevali naši prvi umetniki fotografije, kakor prof. Ravnik, Planinšek, Kraševce in drugi. Zastopani so visokogorski predeli, naše široke ravni, Prekmurje, Dolenjska, Gorenjska, vsa naša mesta. Knjiga stane samo 30 dinarjev, na boljšem papirju 40 Din, in se naroča pri »Tiskovni zadrugi« v Ljubljani, Šelenburgova ulica. Prav tako jo dobite tudi pri njeni podružnici v Mariboru in pri vseh podružnicah »Jutrja«.

Če potrebujete po napornem delu mirnega oddiha in srečne poglobitve, tedaj sežite po teh obrazih naše zemlje, in Vi boste utešeni in sproščeni.

Potrti globoke žalosti naznanjamo tužno vest, da je naša iskreno ljubljena mati, oziroma tašča, babica in prababica, gospa

Terezina Mosché, roj. Zeschko

dne 4. avgusta 1935 v 86. letu starosti, previdna s sv. zakramenti za umirajočo, po kratkem trpljenju mirno preminila.

Pogreb bo v sredo, dne 7. avgusta 1935 ob 4. uri popoldne izpred mrtvaške veže, Stara pot 2, na pokopališče k Sv. Križu, kjer bo truplo položeno v rodbinskem grobišču k večnemu počitku.

Sv. maše zadušnice se bodo darovale v frančiškanski cerkvi v Ljubljani v četrtek, dne 8. avgusta 1935 ob 8. uri zjutraj in v župni cerkvi na Bledu.

Ljubljana, dne 5. avgusta 1935.

Vera Valenta pl. Marchthurn, roj. Mosché in Dr. Erich Mosché, otroka.

Gusti Mosché, roj. Budischowsky, snaha. Lorle Kaan, roj. pl. Valenta in ing. Otto Kaan, Ilse Schenker, roj. pl. Valenta in Bruno Schenker, vnuki.

Peter in Ellen Kaan, Ines Schenker, pravnuki.

Naši kraji in ljudje

Obisk predsednika grške republike

Od desne na levo: predsednik grške republike Tsaldaris, soproga predsednika naše vlade, soproga predsednika Tsaldarisa, naš vladni predstavnik dr. Stojadinović ter člani grške in naše delegacije

Zbor Jugoslovenske šahovske zveze

Borba za jugoslovski šampionat se bo vršila med dr. Vidmarjem, Pircem in Kostićem — Za predsednika zveze je bil ponovno izvoljen dr. Čirić

Ljubljana, 5. avgusta. Včeraj se je vršila v restavraciji »Zvezdic« glavna skupščina Jugoslovenske šahovske zveze. Navzočih je bilo veliko število delegatov, ker se je pričakovalo, da bo debata zelo burna. Po zaslugi predsednika g. dr. Stevana Čirića je pa zborovanje poteklo mirno in nikjer ni prišlo do nesoglasij.

Jugoslovski šahisti s predsednikom svoje zveze g. Čirićem, predsednikom skupščine, v sredini

Poročila so bila po večini brez debate odobrena. Pri obravnavanju vprašanja glede jugoslovenskega šampionata, ki je postalo zaradi beograjskega mojstrskega turnirja pereča, je soglasno predrl predlog predsednika, da naj se za naslov borita zmagovalca beograjskega turnirja Pirc in Kostić z dosedanjim prvakom dr. Vidmarjem.

Predsednik g. Čirić v razgovoru s funkcijarji turnirja

jem. Borba, katere kraj in čas bo še letos določil poslovni odbor, se bo vršila na ta način, da bo vsak v vsakem odigral po pet partij in bo moral torej vsak od trojice faktično odigrati po dve borbi. Odločevalo ne bo število dobljenih partij, temveč izida obeh borb. Lahko se namreč zgodi, da bi n.

Poročila so bila po večini brez debate odobrena. Pri obravnavanju vprašanja glede jugoslovenskega šampionata, ki je postalo zaradi beograjskega mojstrskega turnirja pereča, je soglasno predrl predlog predsednika, da naj se za naslov borita zmagovalca beograjskega turnirja Pirc in Kostić z dosedanjim prvakom dr. Vidmarjem.

Poročila so bila po večini brez debate odobrena. Pri obravnavanju vprašanja glede jugoslovenskega šampionata, ki je postalo zaradi beograjskega mojstrskega turnirja pereča, je soglasno predrl predlog predsednika, da naj se za naslov borita zmagovalca beograjskega turnirja Pirc in Kostić z dosedanjim prvakom dr. Vidmarjem.

pr. Vidmar premagal Kostića in Pirc s 4:1 in bi imel potemtakem enak rezultat kakor dr. Vidmar. Odločevalo bodo torej točke in ne število dobljenih partij.

Sprejet je bil tudi predlog, da zastopa Jugoslavijo na šahovski olimpiadi v Varšavi dr. Vidmar, Pirc, Kostić, dr. Trifunović.

vič in Koenig. Za kapetana moštva je bil določen dr. Vidmar, ki bo obenem zastopnik JSZ na skupščini Mednarodne šahovske federacije.

Zborovalci so tudi odobrili pripravljalni odbor Dravske šahovske zveze kot organ JSZ. Do debate o morebitnem prenosu sedeža zveze sploh ni prišlo. Važen sklep je bil nadalje, da se vsako drugo leto menja je se vršita mojstrski in nacionalni turnir. Sklep se prične izvajati prihodnje leto in bo mojstrski turnir najbrž v Novem Sadu. Nacionalni turnir bo l. 1937.

Pri volitvah je bil z velikim odobravanjem ponovno izvoljen za predsednika g. dr. Stevan Čirić, predsednik narodne skupščine. Iz Ljubljane sta v odboru profesor dr. Kasal kot prvi podpredsednik in Vekoslav Iskra kot odbornik.

Velik ugled cleveland-skega Slovence

Clevelandski mestni sodnik, slovenski rojak Frank J. Lauše je bil, kakor je »Jutro« že poročalo, pozvan tudi od ameriške javnosti po največjem in najuglednejšem dnevniku v Clevelandu, naj nastopi kot kandidat pri letošnjih volitvah mestnega župana. Kakor znano, se bo teh volitev udeleževalo tudi okrog 20.000 jugoslovenskih priseljencev, ki so izkazali svojemu rojaku Laušetu svoje zaupanje tudi s tem, da so ga pred tremi leti izvolili za mestnega sodnika. Od vseh mestno-sodniških kandidatov je imel tedaj Frank Lauše največ glasov. Zaupanje, ki ga je sedaj ameriška javnost s svojim pozivom izkazala sodniku Laušetu, je čast, ki jo le redkokdaj doseže kak potomec tujerodcev v ameriških vlemestih. Primerjati se da s častjo in ugledom, ki ga je užival pokojni češki rojak Čermak kot županiški kandidat in naposled kot župan v Chicagu.

V pozivih, naj sprejme župansko kandidaturu, je stalo med drugim, da je Lauše mož, ki ga ni mogoče kupiti za noben denar, in zaradi tega najbolj sposoben, da bi izpolnil mesto iz rok raketirjev in gangsterjev.

Sodnik Lauše pa je kandidaturu odklonil ter je med drugim takole odgovoril dnevniku »Cleveland Press«, ki ga je bil pozval, naj jo sprejme: »Mestni sodnik sem že tri leta in smatram, da je sodniško delo za mesto in prebivalstvo ravno tako važno kakor županovo. Če sprejem kandidaturu, moram zapustiti poklic, za katerega sem se usposobil v praksi in teoriji. Srce me vleče k sodniškemu poklicu. Skušal sem biti pošten in nepristranski in upam, da sem storil svojo dolžnost. Zaradi teh razlogov izjavljam, da ne bom kandidiral, čutim pa globoko hvaležnost do vas zaradi širokogrudnega zaupanja.«

Letovanje mladine v Moravčah

Moravče, 4. avgusta. V začetku julija je prišla prvič v Moravče letovat kolonija Rdečega križa iz Ljubljane, ki je štela 31 dečkov. Nastanili so se v idilični zaloški graščini, ki ima krasno solnčno lego in lep razgled na Moravce in njeno okolico. Pod graščino teče Drtišče, kjer je za silo urejeno tudi kopališče.

Otroci so že prvi dan vžljubili Zalog in okolico. Ves mesec so delali izlete, se kopali, telovadili in igrali. Da mladina od enomesečnega brezskrbnega življenja ni omagala, sta skrbeli gospa Bučarjeva in gospodična Micička s točno in izdatno hranjo, kar je pripomoglo, da je povprečno v teku meseca pridobil na teži vsak otrok okrog 3 kg. Mladini so brezskrbni dnevi hitro minevali.

Zadnje nedeljo v juliju, dan pred povratkom v Ljubljano, je kolonija v Zalogu priredila z Moravčani šahovski turnir na 5 desek. Zmagala je moravska mladina v razmerju 3½ : 1½. Zvečer pa so zakurili poleg graščine velik kres. Na kresovanje so povabili tudi Moravčane. Z močno ožarjenega gradu je v jasno noč odmevalo ubrano mladinsko petje. Okrog kresa so plesali kolo. Ko je ogenj pojamel, se je g. Mehora v imenu otrok zahvalil vsem onim, ki so prišli na kresovanje.

PRI ZAPRTJU IN MOTNJAH V PREBAVI

vzeti zjutraj na prazen želodec čašo

Franz Josefove grenčice

Registrirano od ministrstva za soc. politiko in nar. zdravje S. br. 15.485 od 25. V. 1935.

Postavlja joča se mladina je šla spat, a ne za dolgo. Ob svitu bakelj je pred graščino prikoralala moravska godba in malčkom v slovo zaigrala več komadov. Mladina je bila razigrana. Med vzkliki »Zdravo« in »Na svidenje« so se razšli kolonisti in Moravčani.

V petek se je z avtobusom pripeljala v Zalog druga kolonija Rdečega križa in sicer 30 deklic. Tudi njim kličemo: »dobrodošle!«

Gentleman na nočnem obisku

Ljubljana, 5. avgusta. Snoči malo po polnoči je stražnik, ki patrolira po Rožni dolini, naletel na cesti na elegantno oblečenega mladega gospoda, oloverjenega s sumljivo težkim nahrbtnikom in s policijsko sabljo v rokah. Pobegal ga je, odkod in kako, in nočni popotnik mu je kar na lepem priznal, da prihaja z nenavadno posrečene tatvine. Ko ga je stražnik popeljal na policijo, se je mladi, simpatični gospod legitimiral kot 21-letni Avgust Krklec s Huma ob Sotli.

Krklec, ki je svoje življenje očitno posvetil pustolovščinam in finejšim vrstam kriminala, čeprav je njegov kazenski list še prazen, se je spomladi mudil po neznanih poslilih v Avstriji, v soboto pa se je pripeljal v Ljubljano, da se tu poizkusi svojo srečo. Krklec ni kdo ve kaj drzen in rafiniran tat. Njegova metoda je, da se ponoči ko mesto zadremle, na slepo sprehodi, po ulicah in poišče kje v skrivnem zatišju odprto okno, da se splazi v hišo in pobere, kar mu ravno pride pod roko. Tako je v soboto ponoči ohodil vso Ljubljano, ne da bi se mu bila nasmehnila kjerkoli vsaj najskromnejša prilika. Nedeljo je prespal neke na Rožniku — za hotel ni bilo denarja — zvečer pa je ponovil svoj ohod za srečo. Neki v Levstikovi ulici ga je pozdravilo odprto okno jedilne shrambe v prtiličju. Preskočil je vrtno ograjo in zlezal v hišo, a vrata shrambe so bila zaklenjena.

Ko je prilezel spet na vrt, je opazil, da je odprto tudi okno v shrambo sosednjega stanovanja. Poizkusil je srečo še enkrat. Vrata shrambe so bila v resnici odprta in tako je utegnil prebrskati domala celo stanovanje. V sosednji sobi sta spali gospodinja in njena hčerka in Krklec ju je ves čas dobro čul, kako sta glasno sopli in se v spanju prekladali pod odejo. Tu je že v shrambi sami naletel na mnogo bogatejši plen. Že nekaj dni se ni pošteno najedel, tu pa je našel vsega: »štrudle in klobase, vi-

Nevarni vlomilci pod ključem

Nekaj podrobnosti o razkrinkanju vlomilcev v Očeslavcih

Gornja Radgona, 5. avgusta. Izvršili predznega vroma v noči od 28. do 29. julija v stanovanju trgovca Josipa Hermana v Očeslavcih pri Sv. Juriju ob Ščavnici so že pod ključem. Treba pa je poudariti, da so bili izsledeni nekoliko drugače, nego se je poročalo. Prva sled je vodila v neko hišo na Slavenkem vrhu, nakar so orožniki izvršili dve aretaciji. Oba aretiranca je najbolj obremenjeval sin Hermanovega sosedu, Rudolfa Žnidariča, ki je ves dogodek tudi zelo natančno popisal. Orožniki pod vodstvom ljutomerskega vodnika pa s temi izsledki niso bili zadovoljni. Razne indicije so kazale drugam. Vedno večji sum je letel na Žnidariča, ki je moral naposled priznati, da je on sam glavni krivec. Z njim vred je padla v roke pravice nevarna vlomilska družba, ki je po vsej okolici že izvršila vrome in tatvine.

Napačne so bile vesti, da je Žnidarič orožnike preslepil ter potem pobegnil. O tem ni bilo govora, pač pa so orožniki Žnidariču nalašč dali priliko za beg, da bi skušal spraviti na varno svoj plen, in poskrbeli so tudi, da je bil beg popolnoma izključen. Žnidariča sta aretirala 1. avgusta narednik Jakob Fefer od Sv. Jurija ob Ščavnici in orožniki podnarednik Alojz Brumec iz Gornje Radgone.

Žnidarič je dobro poznal domače razmere trgovca Hermana. Za svoj vlomilski načrt je pridobil sosedovega sina Kolarja Alojza in nekega 13letnega fanta. Ko je Žnidarič vedel, da je trgovec s svojo ženo v vinogradu in da se ne bo tako hitro vr-

Perilo je hitro oprano

če vzameš vedno
SCHICHTOVO
TERPENTINOVO MILO
...in za namakanje žensko hvalo

no in liker in še druge reči. V predsobi si je naložil v nahrbtnik par čevljev in škornjev, plašč znamke »Hubertus«, nekaj perila, žepa pa si je napolnil s srebrnino in denarjem. Ko je že odhajal, je opazil v kotu sablo. Sreč mu je zaigralo od ponosne radosti, da krađe v hiši oficirja ali policaja, vzel je in se z vsem skupaj zbasal skozi okno shrambe na prosto. Ko je stopil na ulico, je opazil, da ima sreča, ki ga je zatekla nocoj, eno samo slabo stran. Nahrbtnik in trebuh sta mu bila tako polna, da mu je bilo že od začetka jasno, da ne bo mogel bežati, če ga sreča policaj. In ta strah se mu je izpolnil nekaj dobrih minut na to.

Ko so ga dopoldne na policiji konfrontirali z oškodovanimi strankami — vse bogastvo s sablo vred je odnesel iz stanovanja nekega nadstraznika — je vljučno vse skupaj prošil oproščenja in se jim iskreno zahvalil za pogostitev, ki si jo je dovolil na njihov račun. Fant se je škodovancem tako prikupil, da so mu vse odpustili in so še prosili, naj mu ne nalagajo kazni. A čeprav je Avgust Krklec tudi na službojočega komisarja napravil najboljši vtis, je moral nazadnje vendarle v sodne zapore — paragraf je pač paragraf.

nil, je poslal malega pomagača skozi prpto okno Hermanovega stanovanja, Kolar Alojz pa je stal na straži. Fant je potem Žnidariču odprl vrata. Žnidarič, ki je prostoro dobro poznal, je šel naravnost v spalnico, poiskal v postelji ključ od spodnjega predala v omari, kjer je Herman shranjeval denar. Iz zabojčka v predalu je vzel 165.000 Din, same tisočake, pustil pa je zavojček, v katerem je bilo stotakov za 6000 Din. Potem je spravil ključ na prvotno mesto, pobral v trgovini še drobiža za okroglo 10.000 Din in odšel skozi vrata, ki jih je pomagalca za njim zaklenil. Fant je potem zapustil stanovanje skozi okno. Stotisoč dinarjev je spravil pod velik kamen, ki služi za prag domače stiskalnice, ostanek 74.746 Din pa so našli pri njegovem pajdašu Kolarju pod posteljo.

Pri preiskavi se je pokazalo, da ima Žnidarič še marsikaj na vesti. Na skrivaj je sosedu Hermanu večkrat posekal. Pred petimi leti mu je odnesel 18.000 Din, lani 3000 Din, revolver in neke druge predmete, letos 26. maja pa spet 3000 Din. Imel je organizirano celo vlomilsko tolpo. Ta tolpa je v zadnjem času oplenila več kleti in izvršila več tatvin v raznih domovih, kar bo vse razkrito med preiskavo, ker je Žnidarič izdal svoje pajdase. Nevarni vlomilci so v izdatni meri izkoristili nevarno navado ljudi, ki v nezaupanju do denarnih zavodov skrivajo doma denarne zneske. Da je bil zločin v Očeslavcih tako hitro pojasnjen, je zasluga neumornih orožnikov.

Kulturni pregled

D. S. Merežkovskij

Po prof. Jifiju Horaku (Lidove Noviny z dne 2. t. m.) je praznoval minule dni sedemdesetletnik Dimitrij S. Merežkovskij, poleg Bunina največji ruski pisatelj v emigraciji. (Značilno: Arsenjev navaja 1866 kot rojstno leto, takisto Pozner, Knauerjev leksikon pozna letnico 1865, prav tako »Weltliteratur der Gegenwart«). Ime Merežkovskega ima že dolgo svetovno sloves, ki je dosegel višek nekako pred svetovno vojno. Zadnjih dvajset let je doprineslo njegovemu prejšnjemu opusu obilo knjig, izmed katerih omenjam spis o Napoleonu in verska razglabljanja: »Nezmani Jezus« in »Jezus, ki prihaja«. Ta donesek je kvečjemu zanimiv za proučevanje idej, ki jih oznanja Merežkovskij, v njegovi literarno umetniški tvornosti pa pomenijo novejši spisi odločno nazadovanje. Nemara je to vzrok, da so švedski akademiki pri podeljevanju Nobelove nagrade za l. 1933, dali prednost Buninu pred Merežkovskim, ki je bil takisto med resnimi kandidati.

V literaturi se je pojavil Merežkovskij ob koncu osemdesetih let prejšnjega stoletja kot učenec nadarjenega, zgodaj umrlega Nadsona. L. 1892. je z zbirko »Simvolie« stopil na vodilno mesto ruskih simbolistov. Če simbolizem med drugim pomeni povzdigo nekaterih reči v visoko duhovna področja, kjer izgube prvotno tvornost, tedaj je Merežkovskij ostal do svojih sedemdesetih let zvest simbolizmu.

Kajti njegovo novejšo delo je polno miselnega simbolizma. Nekdanji posnemovalec Baudelairevega demonizma in pesnik paganstva se je močno približal katoliškemu pojmovanju krščanskih vrednot in simbolov. Konec poti, kakor ga

ne bi pričakoval čitatelj Merežkovskega v letih, ko je izhajalo njegovo najpomembnejše delo, nemara edino, ki mu zagotavlja trajno mesto v ruskem in celo v svetovnem slovstvu: trilogija »Krist in Antikrist«. Prvi roman »Julijan Odpadnik« je nastal l. 1896. V njem opisuje dobo vzhodnorimskega cesarja Julijana (361–363), znanega v zgodovini pod imenom Apostat. Že eden največjih vzornikov

Merežkovskega, Henrik Ibsen, je v »Cesarju in Galileju« dramatsko obdelal osebnost in okolje tega sanjavega vladarja, ki je hotel obrniti tok zgodovine in sredi krščanskega jutra obnoviti »sijaj helenskega solnca«. Z močnim pripovednim vzgledom slika Merežkovskij Julijanovo mladost in kaže v vrsti ljubko povezanih časovnih podob vzore in boje mladega krščanstva, obenem pa očitno lepoto zahajajočega grškega paganstva. Roman se tudi imenuje »Smrt bogov«.

Julijanov drzni poskus se je končal s polomom, toda roman izzveni v nado, da nekoč zopet vstanejo stari bogovi, ti simboli svobodnega in bogu podobnega človeka-stvarjalca. Drugi roman je mogočna slika italijanskega preporoda (renaissance) in se imenuje »Leonardo da Vinci« (Vstajenje bogov). Čisto umetniška tvornost Merežkovskega, ki ni ne prej ne pozneje kazala izredne sile in izvornosti, je tu dosegla višek. Spis uvrščamo med najboljše svetovne romane. V ospredju dejanja je genialni umetnik, naravoslovec in tehnik Leonardo da Vinci, slikar zagonetno se smehljajoča Mone Lise. Okoli njega so razgrnjene kakor mogočno, v barvah prekipajoča platna nepozabna poglavja iz renesančne dobe: ves njen vzpon in padec je prikazan ponekod kar z mojstrsko roko. Tretji del trilogije se dogaja v Rusiji in ima naslov »Car Peter in carjevič Aleksej«. Čeprav je tudi ta roman, prav kakor prejšnja, v izdatnejši meri prepleten z neuspelnimi plastmi, kakor so n. pr. dnevniki, vendar tudi v njem živo utripa pisateljeva pripovedna žilica. Nekatera njegova poglavja, polna pošastnih prizorov iz petrovske »antikristove« Rusije, ki je bila takrat

prav tako polna »besov« kakor je danasnja, se neizbrisno vtisnejo v spomin.

Ko je Merežkovskij pisal svojo trilogijo, je skušal odgovoriti na pereča vprašanja fin de siècle, predvsem o smislu zgodovinskega razvoja. Kakor Ibsen, je tudi on sanjaril o tretjem carstvu, ki bi združilo meseni svet poganstva in duhovni svet krščanstva v novo enoto. Pisatelj »Krista in Antikrista« se je vedno izogibal živim in svežim strujam svojega časa, ter je zri z neutrušnim in neutrušljivim hrepenenjem korenitega romantika v zale čase, iskaje odgovora na »večna vprašanja« pri antičnih mislecih ter orientalskih in srednjeveških mistikih. Njegov neprestani studij (tudi trilogija je sad obsežnega in temeljitga proučevanja) je poleg vere v simbolizem in poleg neke aristokratske odtujenosti resničnemu življenju počasi izsušil ne široko, vendar pa rodovitno polje njegove umetnosti. Ostalo je samo nekoliko brazd, kjer vznikajo napol literarni spisi Merežkovskega, odkar je zlasti z romanom »Tutankamnom na Kreti« jasno pokazal, da je tvorec trilogije v njem domakega že zamrl.

Izmed pomembnejših spisov Merežkovskega je roman o Aleksandru I., zbirko renesančnih novel, dramo »Smrt Pavla I«, literarne studije in eseje, ki dosežajo višek v spisu »Tolstoj in Dostoevskij« in v esejističnem ciklu »Večni sopotniki«. Medtem ko je v prvem spisu podvrget prodorni razčlembi in psihološki primerjavi osebnosti in delo dveh vodilnih pisateljev ruske literature 19. stoletja, se v knjigi o »Večnih sopotnikih« bavi z Gogoljem, Puškinom, Lermontovim in drugimi ruskiimi pisatelji, pa tudi z Mark Avreliom,

Ibsenom, Montaignem in še z nekaterimi. Posebno krasen je esej o Longinovem »Dafniju in Hloji«, nežni umetniški izza dekadenčne dobe helenizma, ki ji je Merežkovskij, prav kakor mnogim spisom Aischyla, Sofokleja in Evripida, dal dovršeno, še dandanes neprekosljivo rusko obliko.

Ze dolgo pred svetovno vojno je Merežkovskij v spisu »Prihajajoča drhal« izrazil bojazen tenkočutnega esteta, umetnika in filozofsko-verskega iskatelja, da se bo svet zamajal v temeljih. Ruske revolucije so potrdile njegove slutnje, in ta zagrenjeni, nenasitni romantik, večno lačen nebeske mane, ki pa nikdar ne pada na trda tla resničnega sveta, se je še bolj umaknil v samoto in pogreznil vase. Brezupna leta pregnanstva mu minevala v čidel v Parizu, kjer živi z ženo, znano simboistično pesnico Zinaido Hippius. Tu je med drugim spisal tudi svoje izpovedi o boljševiški revoluciji, polne apokaliptičnih previdov in temnih sluteno bodočnosti Evrope. Njegov mračni pesimizem se v zadnjih letih sprošča v pohljevnem iskanju Jezusa, ki je brodomlomu stare Rusije zares spes utlita, poslednje upanje.

V slovenščino je preveden merežkovskega »Leonardo da Vinci« (prevod dr. Fr. Bračarja, izdala Umetniška propaganda). Pisec teh vrstic je pred dobrimi desetimi leti prevel in v mariborskem »Taboru« priobčil »Julijana Apostata«. Slovenski prevod tretjega dela trilogije (»Car Peter in carjevič Aleksej«) je lani napovedala Tiskovna zadruga. V hrvaškem prevodu Ise Velikanovića so izšli kmalu po vojni izbrani eseji iz cikla »Večni sopotniki«. Prevedene so tudi njegove drame in novele.

Domače vesti

* Obisk angleških učenjakov in študentov. V Ohrid so prispeli štirje biologi s slavnega vseučilišča v Cambridgeu, da izvršijo priprave za prihod večje skupine angleških biologov in limnologov. Ta skupina šteje 40 članov in bo ostala več dni v Ohridu, da prouči zanimivo floro in fauno. Zanimanje za Ohriško jezero je vzbudilo po vsem svetu zadnji limnološki kongres in so med angleškimi ekskurzisti tudi nekateri njegovi udeleženci.

* Nacionalna ura radija. Snov današnjega predavanja je: Kralj Samo v slovenski zgodovini. Predavala bo gđ. Zora Lampretova, učiteljica na Vrhniki, predavanje pa bo oddajala ljubljanska postaja.

* Važna zahteva učiteljske savske banovine. V nedeljo v Zagrebu zaključena skupščina savske sekcije JUJ se je mnogo bavila s reorganizacijo učiteljske izobrazbe. Stavljeno je bil predlog, naj se zapro vsa učiteljska, dijaki pa napotijo v srednje šole in potem v pedagoško fakulteto na vseučilišču, da bo tako izvedena višja in temeljitša izobrazba učiteljskega nastajanja. Skupščina je sprejela tudi sklep ustanovitve učiteljske samopomoči po vzoru učiteljske zadrage v dravski banovini.

* Junastvo mladega častnika. Pri kopanju v okolici Prizrena so tri dni tri dni zašle v nevarnem tolinu, iz katerega jih je rešil v zadnjem hipu poročnik Dušan Vukičević, ki je vežbal vojake ob Drinu. Bil je oddaljen kakih 150 metrov, ko je slišal klice na pomoč. Z največjim požrivanjem in v najhujši nevarnosti je rešil vse tri kopalke. Ena od njih je bila soproga njegovega tovariša poročnika Čimerčiča.

* Izpremembe pri naši razredni loteriji, o katerih je »Jutro« že nedavno poročalo, stopijo v veljavo letos v oktobru. Doslej je imela naša državna razredna loterija 100.000 srečk s 50.000 dobitki in s 4 premijami. Od oktobra ali od 31. kola naprej pa bo imela 100.000 srečk s 45.000 dobitki in 8 premijami. Število dobitkov je zmanjšano za 5000, močno pa povečano število večjih dobitkov. Doslej je bila najvišja premija 1 milijon, po novem pa bo 2 milijona dinarjev, najnižja premija pa bo znašala 200.000 Din. Vsi dobitki bodo tudi po novem znašali 64.320.000 Din, zmanjšano pa bo samo število najnižjih dobitkov. Izpremembe so bile uvedene v prepričanju, da se bo zanimanje za loterijo zvišalo zaradi večjega števila srednjih, večjih in največjih dobitkov. Cene srečk ostanejo kakor doslej: 200, 100 in 50 Din. Stavljeno je bil tudi predlog, naj bi se uvedle osminke srečke po 25 Din, a ker so srečke v inozemstvu precej dražje kakor pri nas, ta predlog ni bil sprejet.

Samo 25 par za kilogram so Pekatete v novih paketih dražje od blaga, ki ga odprtega v zabojih prodajamo. Gospodinje, koristno in higiensko je, če kupujete makarone, spagete in jušne zakuhe v paketih. Pazite pa na napis »Pekatete«.

* Pogreb g. Janka Graška. V Kamniku je včeraj popoldne trgovec g. Janko Grašek nastopil svojo zadnjo pot, na katero ga je spremljala velika množica ljudi. V dolgi vrsti vencev, ki so jih poklonili pokojnikovi sorodniki in prijatelji, sta bila tudi venca kamniške občine in stavbne zadrage, pri kateri je bil pokojnik dolgo let načelnik in častni član. Pri pogrebu so bili zastopani z zastavami gasilno društvo, »Kamnik« in »Lira«, ki je zapela žalostinke. Občino je zastopal občinski odbor z županom g. Kratnarjem, kamniški lovec pa so oddali ob odprtem grobu svojemu lovskemu tovarišu in častnemu članu lovskega društva v elovo zadnjo salvo.

* Redni vpis v dopisno trgovsko šolo v Ljubljani, Kongresni trg 2 II., se vrši od 1. do 10. septembra 1935. Predpisi se vrši vsakega avgust. V DTS se lahko vpiše vsakdo. Pri Dopisni trgovski šoli se naučite doma, potem dopisovanja moderne jezik, kakor: nemščino, francoščino, italijansko itd. dalje vse trgovske predmete kakor: knjigovodstvo, dopisovanje, stenografijo, računstvo itd., vse zadržane predmete, ki so potrebni za vodstvo zadrage. V svoji Dvoletni trgovski šoli pripravljamo hkrati svoje učence za privatni izpit na Državni trgovski šoli. — Cene so znatno znižane. Prospekti in informacije brezplačno.

Zvočni kino Dvor
Telefon 27-30
Danes ob 4, 7 in 9 uri
film smeja
Hansj Niese
Visočanstvo perica
Vstopnina za parket Din 3.50

* Enoletni trgovski tečaj v Ljubljani, Kongresni trg 2-II. (Trgovski učni zavod) je dosegel v preteklih letih najboljše uspehe. Zavod razpolaga z najmodernejšim programom, ki ga izvajajo samo prvostopne učne moči. — Istotam se vrše razni večerni, jezikovni, strojepisni, stenografski

in drugi specialni tečaji. Zavod daje ustno ali pismeno vsa pojasnila brezplačno. — Priporočamo!

* Smrt v valovih. V soboto 3. t. m. popoldne sta se kopala v Muri nad mlino pri Moti gimnazijec Kovačič s Cvena in abiturient Alfonz Žižek iz Ljutomer. Nankrat je Žižek izginil v valovih, ki so ga odnesli. Žižek je bil zelo priden dijak in nameraval se je posvetiti pravnim študijam.

* Christofov zavod, najstarejši, naj boljše obiskovani enoletni trgovski tečaj, Ljubljana, znan po svojih odličnih uspehih, vpisuje avgusta in septembra dnevno na Dombrovske cesti 15. Izvrstne učne moči poučujejo poleg trgovskih predmetov slovensko in nemško stenografijo, stroje-pisje, nemščino itd. — Vpisnina 30.— Din, mesečna šolnina 120.— Din, reveži popust. Zahtevajte brezplačne prospekte. Zavod toplo priporočamo.

* Objede obleke barva v različnih barvah in pisira tovarna JOS. REICH.

* Eno srce — ena radenska!

Iz Ljubljane

* Vomergerjeva »Voda« pod milim nebom. Naša najpopularnejša ljudska igra je tudi v uprizoritvi na letnem telovadišču Sokola IV. ob Dolenjski cesti privabila v nedeljo popoldne veliko množico gledalcev. Režija je bila v rokah Emila Frelha, simpatičnega mladega igralca, ki ga ima javnost v dobrem spominu že z odra Narodnega gledališča. Brez večjih pretenzij je znel komedijo v enem kusu, da je dejanje steklo v živahnem tempu brez premora. Predstava sama je stavila sposobnost mestnih ljudi za podajanje kmečkih značajev in kmečkega okolja vnovič na težko preizkušnjo. Med igralci kmečke družbe so želi mnogo iskrenega priznanja zlasti Srečko T., ki je v vlogi župana Rebernika odigral najvernejšo, najbolj dosegajoč podoba vaškega veljaka, Anica Grgurjevičeva kot vdova Hribarica in pa režiser sam kot Tinče, ki je v prizoru s Katrico ustvaril pač najlepše, najintimnejše minute igre. V »gospodskem« delu Suhaga dola je vodil kajpak Stane Pogačnik kot prožni, neumorni in nenačrtni občinski tajnik Jaka Jakopič, mnogo pohvale pa so bili deležni še Anka, Katrica, Kopriva, Knez, Primožek in bajtar Šimen. Predstava, ki ji je sicer treba čestitati, da je tu pa tam ostajala samo neuspela karikatura naše kmečke resničnosti, je s celotnim vtisom izpričala, da premore mladi dramatični odsek mnogo dragocenih, talentiranih moči, sposobnih tudi večjih dejanj. Prirediteljem želimo za soboto, ko »Voda« ponovno, vsaj enako številnega občina in še boljše uspeha. — Im.

* Društvo prijateljev Slovenskih goric vabi svoje člane in prijatelje, da se v čim večjem številu udeležijo skupnega obiska Mariborskega tedna v nedeljo 11. t. m. Pri-jave pri Putniku, Gajeva ulica. Odhod ob 5.20.

* Šahisti pozor! Vse faze veleznimnega mojstrskega šahovskega turnirja kaže sproti lična turnirska tabela oglašene-ga oddelka »Jutra« v njegovi izlozbi v Še-lenburgovi ulici.

MED. UNIV. DR. ALBERT TRTNIK

se je preselil v Gledališko ulico 14, pritl.
Ordinira od pol 10. do 12. in od 4. do 5.

* Nove pevce in pevke - začetnike sprejema pevsko društvo Ljubljanski Zvon od 5. do 9. t. m. med 18. in 20. uro v društvenih prostorih v Mestnem domu 4. levo.

* Še nekaj bolniške bilance po veseli nedelji. Ponedeljsko »Jutro« je že zabeležilo nekaj pretegov in nezgod preteklo nedelje, v naslednjem pa naj še izpopolnimo kroniko. V nedeljo Zvon 2. popolnito so bili reševalci poklicani v Zagor, kjer je imela tamonjša gasilska četa veselico v svojemu domu, pa je prišlo do zadržbe med gosti. Eden izmed razjarjenih je zagnal kocar proti svojemu nasprotniku, a je po nesreči zadel v glavo 18letnega sodarskega vajenca Franceta Kolarja iz Polja, ki je mirno sedel za mizo. Kolar je dobil precej nevarne rane. Iz Vikra pod Šmarno gor-ro so pripeljali na kirurški oddelk 26 let-nega, delavca Franceta Staniča, ki je pri pretepu v krčmi odnesel precejšnje poškodbe. V St Vidu pa je prišlo do neprijet-ne, obžalovanja vredne nesreče pri vajah tamonjših strelske družine. Neka žena se je polkusišla s puško, pa je obstrelila mi-zarskega pomočnika Franceta Krušiča v levo stran prsi. Vsem ranencem so na ki-rurškem oddelku nudili potrebno pomoč.

* Nakradeno časopisje v kolportžih. Te dni je policija aretirala 24-letnega fan-ta, ki je nedavno služil za hlapca neke na Kočevskem, pa se je sredi julija brez posla vrnil v Ljubljano, odkoder je doma. Fant v Ljubljani ni našel dela ne kakega družabnega oslonca in je polagoma prišel do spoznanja, da se brez dela in brez pod-pore ne da pošteno živeti. Drugačnega mi-ne kaže, si je mislil, kakor da začnem krasti — a kako naj siromak začne, če nima ne poguma ne talenta za to reč? Ko je tako razmišljal, mu je prišlo na pamet, da je

ELITNI KINO MATICA
Tel. 21-24 Tel. 21-24
Danes ob 4, 7¼ in 9¼ premiera
veselega filma Jean Harlow
v filmu
ZENINO OROŽJE
Dopolnilo Paramountov žurnal.
Globoko znižane cene.

vendar neki način kraja, ki zanj ni treba ne poguma ne daru: namreč krasti časopise izpred stanovanjskih vrat na vse zgo-daj zjutraj, ko jih kolporterji odlože, pa jih naročniki še niso pobrali. Tako je fant nekega jutra po vsej rdeči hiši na Polja-nah pobral vsa »Jutra« izpred pragov in jih šel prodajat na ulico. Drugega dne je na podoben način izpraznil vso veliko me-stno hišo na Jegličevi cesti. A prav zato, ker je bila tatvina tako lahka, je bila tu-di lahka aretacija tatu. Pravi poklicni kol-porterji so opazili, da se je na ulicah po-javila neka sumljiva konkurenca. Policija je podjetnega fanta izročila sodišču.

DR. ŠAVNIK ne ordinira od 6. do 18. avgusta

* Vlom pri Ježici. Policija išče nekega 27 letnega Jakoba Gregorina z Brezovice pri Kamniku, ki je sumljiv, da je v eni zad-njih noči vlomil v hišo posestnice Lucije Remčeve v Nadgorici pri Ježici in iz za-kljenega omara pokradel cel kup zlatnine in srebrnine (zlatno žensko uro, srebrno žensko uro, 5 zlatih prstanov, dve zlati ovratni verižici, moško srebrno verižico) in nekaj gotovine. Gregorina že delj časa išče policija tudi zaradi nekih kolesarskih tatvin.

* Razstava državne kralnice v Saraje-vo; perzianci in preproge na dolgoročno odplačevanje. Oddaja naročil: Šelenburg-ova 7-I. Ljubljana.

**ZVOČNI KINO SOKOLSKI DOM
V ŠISKI
TELEFON 33-87**
Dorothea Wieck
v filmu
Ukradli so ji otroka
Film je izdelan po senzacionalni
ugrabitvi Lindbergaovega otroka.
Predstave: v torek,
v sredo in
v četrtek ob pol 9. uri.
Dopolnilo: Foxov zvočni tehnik!
Pride! Anny Ondra: ZAMENJANA
NEVESTA

Iz Celja

* Obrtno razstavo si je ogledal v nedeljo tudi ban g. dr. Puc, ki se je zelo laska-vo izrazil o prireditvi. V nedeljo in včeraj je obiskalo razstavo že okrog 6000 oseb. Ker ima razstava širši pomen, jo bo gotovo posetilo mnogo oseb iz raznih krajev drav-ske banovine, iz drugih delov države in tudi iz inozemstva.

* Polovična vožnja za obisk obrtne raz-stave je odobrena. Odbor obrtne razstave je bil včeraj telefonično obveščen iz Beo-grada, da je prometno ministrstvo odobril obiskovalcem razstave polovično vožnjo. Na odhodni postaji ali pri Putniku naj kupijo rumeno legitimacijo K-13 za 5 Din in celo vožnjo karto do Celja, ki velja s potrdilom o obisku razstave za brezplačno povratek.

* Upokojeno učiteljstvo iz Celja in okoli-ce se bo sestalo na vabilo mariborskih tovarišev v četrtek 8. t. m. v Mariboru. Od-hod iz Celja ob 7.30, povratek zvečer. Sed-stanek bo v Kočtomajevi gostilni v Mlinski ulici ob 15. Mariborski teden nudi poleg polovične vožnje vse druge ugodnosti.

* V celjski bolnišnici sta umrla včeraj 60-letni poštni svetnik v pokouju g. Ante Go-jič iz Sarajeva in 64-letni bivši gostilničar g. Matevž Mueller iz Trnovelj pri Celju.

* Uradni dan Zbornice za TOI za Ce-lje in okolico bo danes od 8. do 12. v posve-tovalnici Zdrženja trgovcev za mesto v Razlagovi ulici.

* Gradba modernega letnega kopališča ob Savinji. Zdrženji odseki mestne občine so sestavili predlog na mestni svet o gradnji letnega kopališča ob Savinji. Novo kopališče bo imelo 100 m dolg in 30 m širok bazen, ki bo zvezan s Savinjo tako, da se bo voda v 4 urah izmenjavala. Kopališče je mogoče zgra-diti še pred regulacijo Savinje, seveda pa bo treba dobiti potrebni denar, okrog milijon dinarjev. Potrebno je nadalje še, da župan skliče sejo mestnega sveta, ker sicer tudi ta zadeva ne more priti z mrtve točke.

* Obsodba dr. Mikuša v Vojniku zaradi uradne žalitve potrjena. Kakor smo svoj čas poročali, je bil okrožni zdravnik dr. Rudolf Mikuš v Vojniku obsojen od sreskega sodi-šča v Celju po § 302 k.z. na 10 dni zapora in 200 Din denarne kazni, ker je žalil uprav-nika pošte v Vojniku g. Gorečana. Dr. Mikuš se je proti razsodbi pritožil na okrožno sodi-šče, ki je sedaj razsodilo, da se priziv glede odločbe o krivdi zavrne in da z razsodbo za-kon ni bil kršen. Prošnji dr. Mikuša za spre-membo kazni je okrožno sodišče v toliko ugo-dilo, da je določilo kazni s 3000 Din odnosno

v primeru neizterljivosti 10 dni zapora in ra-zen tega 250 Din povprečnine. Obsojeni dr. Mikuš mora tudi plačati stroške kazenskega postopanja in izvršitve kazni. S tem je ta za-deva definitivno končana. Upamo, da bo raz-sodba služila marsikomu kot nauk in da se bodo razmere v Vojniku normalizirale.
— e Kino Union. Danes ob 16.30 in 20.30 zvočni film »Mačka v vreči in zvočni tehnik.

Iz Maribora

* Krasno je uspela nedeljska prireditvev studenške NO v studenškem gozdu. Ljudi ogromno, prav posebno so imponirale pre-lepe narodne noče, med katerimi si je pri-borila prvo mesto gđ. Fabičeva, med mo-skimi pa g. Podlipnik. V žiriji so bili pred-sednik studenške NO g. Bende, inž. Gru-den in Bajt. Delavni studenški NO čast in priznanje za njeno vneto nacionalno delo-vanje.

* Višji drž. pravdnik dr. Zorjan, ki je bil na dopustu, je včeraj zopet prevzel svoje posle.

* a Pogreb pokojnega prof. g. Gvajca An-tona se bo vršil danes ob 16. iz kapele mestnega pokopališča na Pohorju.

* a Modna revija na Mariborskem tednu bo danes 6. t. m. ob pol 9. zvečer.

* a Slikarska razstava akad. slikarja Lju-bomirja Nakića iz Splita je tudi v okvirju prireditve Mariborskega tedna. Razstava je v mali unijski dvorani.

* a Povčen. V nedeljo zvečer je v Zg. Kadvanju neki avtomobilist povozil 28-let-nega delavca Franca Kocbeka iz Studencev in mu strl desno nogo. Tudi ženo Ljudmilo je avto porobil.

* a Druga letošnja žrtev Drave je postal 23-letni brezposelni Rihard Mesner, ko se je v nedeljo zvečer s tremi drugimi oseba-mi vozil po Dravi. V bližini »Benetk« je padel s čolna in utonil, ostali so se rešili. Mesner je bil poročen in je bil avstrijski državljani.

* a Strel iz zasede. Ko se je 22-letni vrt-narski pomočnik Josip Arnoš vračal iz Do-gro domov ga je neznanec iz gozdne za-sede ustrelil v desno nogo.

* a Velik vlom je bil izvršen med nedelj-skim odmorom v trgovini manufakturnista g. Poša in urarja Kneserja na Aleksandrovi cesti. Ko so včeraj zjutraj uslužbenici prišli na delo, so našli v obeh trgovinah vse raz-metano. Vlomilci so vdrli v lokale s Cafa-ve ulice. V kleti na dvorišču so izkopali ve-liko luknjo ter se skozi njo splazili v Po-šovo trgovino. Tam so ukradli za 50.000 Din blaga. Skrozi vrata, ki so bila obložena z manufakturnim blagom, so vdrli v trgo-vino sosedja Kneserja, kjer so skušali odpre-ti blagazni. Razmere v obeh trgovinah so morali dobro poznati, ker so se poslužili vrati, ki so bila dobro zakrita. V blagazni je bilo precej denarja, a niso mogli priti do njega. Policija je uvedla preiskavo.

* a Vlom v župnišče. V noči na nedeljo so neznanji storilci udrl v župnišče v Ma-riburgu ter odnesli iz ročne blagajne 1800 Din gotovine, kaplanu Babiču pa so odpe-ljali kolo.

Sprehod po obrtni razstavi v Celju

Celje, 5. avgusta
Obrtna razstava v Celju nudi popolno sliko visoke stopnje in solidnosti celjskega obrtništva. Prva obrtna razstava v Celju je bila leta 1888, druga pa leta 1922. Sedanja razstava v vsakem pogledu da-leč prekaša obsejane. Razstava je zelo obsejna, saj je nameščena v vseh pro-storih mestne narodne šole, v telovadnici in deloma tudi na dvorišču. Zastopanih je 112 razstavljalcev, po večini obrtnikov vseh panog, pa tudi trgovci in industrijci. Med obrtniki razstavljajo mizarji, tapet-niki, krojači, čevljarji, tesarji, ključavni-čarji, instalaterji, kovači, usnarji, ste-klarji, cvetličarji, izdelovalci glasbil, fo-tografi, krmarji itd. Nadalje je zastopana železnina, fužine, sportne in poslovne po-trebnice, šamotna opeka, tekstilna indu-strija, poljedelski stroji in škroplnice za hmelj.

Zelo zanimive in značilne so specialne razstave OUZD, Hranilnice dravske ba-novine o denarstvu in šteđenju ter Kluba koroških Slovencev, tujsko prometna raz-stava in razstava obrtnih nadaljevalnih šol v Celju, Zalcu in Laškem.

Razstava je kvalitetno in po aranžmanu na višku. Vsi razstavljalci so se potrudili, da so pripomogli k vrednosti, popolnosti in učinkovitosti prireditve. Na razstavi-šču se čujejo stalno zelo ugodne kritike, saj razstava daleč presega pričakovanje. Pri-reditev je Celju zares v čast in ponos. Tu-di veselični prostor je lepo urejen, nudi ugodje in prijetno zabavo.

Inserirajte

JUTRO

Zvočni kino Ideal
Danes ob 4, 7 in 9¼, zvečer
film smeja
VESELA KAVALERIJA
Vstopnina 4.50, 6.50 in 10 Din

Sokol

Proslava 30letnice domžalskega Sokola

Domžale, 5. avgusta.

Vsa slovenska javnost je pred 30 leti po-zdravila ustanovitev Sokola v pomembnih Domžalah in z zanimanjem spremljala nje-govo prizadevanje za okrepitev nacionalne zavesti v tem kraju. Požrtvovalnost ustanov-nikov je omogočila, da je bil že po petih le-tih zgrajen Sokolski dom, za katerega so idealni sokolski delavci doprinesli mnogo žrtve. Proslava 30-letnice na včerajšnjo ne-deljo je bila zato za Domžale velik praz-nik, Domžalci so na lep način pokazali, da se zavedajo pomembnosti domačega Sokola. Vse hiše so bile okrašene s cvetjem in za-stavami.

K proslavi so prišla bratska društva iz kamniškega sreza, a tudi iz Ljubljane je pri-hitelo mnogo gostov. Ob 15. se je razvil iz-pred Sokolskega doma dolg sprevod, ki je z domžalsko godbo na čelu obšel vse Do-mžale med gostim špijarjem občinstva. Spre-vod so otvorile pestre narodne noče, ki jim je sledilo 50 konjenikov Sokola III. iz Ljubljane. Za sokolskimi prapori iz Šiške, Kamnika, Mengša in Domžal so se razvrsti-li sokolski oddelki in se po obhodu poklo-nili pred kipom velikega kralja Udeinitelja, ki je bil lepo okrašen in ovit v državno trobojnico. Tu so sprejeli sokolsko armado slavnostni gostje komendant mesta polkov-nik g. Vladimir Krstič iz Kamnika, sreski načelnik g. Anton Kosi, domžalski župan g. dr. Hočevar in vsi še živeči ustanovitelji domžalskega Sokola.

Pred domom je pozdravil goste starosta domžalskega Sokola hr. Anton Skok in ohr-tal težave in borbe, ki jih je prestalo dru-štvo pri svojem delu. Prebral je vdanostni brzojavki NJ. Vel. kralju Petru II. in NJ. Vis. knezu - namestniku Pavlu in pozdrav-no brzojavko prvemu podstarosti hr. Gang-lu. Za njim so govorili domžalski župan g. dr. Hočevar, hr. dr. Pipenbacher iz Ljub-ljane in prvi starosta domžalskega Sokola hr. Brečeljnik, ki je podal nekaj zanimi-vih zgodovinskih spominov iz prvih let ob-stoja domžalskega Sokola.

Po govorih je bilo zabijanje spominskih željev v zastavo, nato pa so sledili telovad-ni nastopi vseh oddelkov. Na telovadišču se je zbrala velika množica občinstva iz raz-nih krajev sreza in živahno pritrjevala uspe-slim nastopom sokolskih vrst. Vreme je bilo prireditvi naklonjeno.

Radio

Torek 6. avgusta

Ljubljana 12: Koračnice na ploščah. — 12.45: Poročila, vreme. — 13: Čas, obve-stila. — 13.15: Dekliški spevi tercet Stri-tar in plošče. — 14: Vreme, spored, bor-za. — 18: Otroška ura (Mirko Kuncič) — 18.25: Mlada pota-zvoiki za deco (izvaja Radio orkester) — 19.10: Čas, vreme, poročila, spored, obvestila. — 19.30: Nac-ura. — 20: Iz kraljestva lutk. (Orkestral-na in reproducirana glasba, ter razni pri-zori — sodelujejo: dr. Danilo Švara, člani radijskega dramskega studia, Radio or-kester in plošče). — 22: Čas, vreme, po-ročila, spored. — 22.10: Venčki slagerjev na ploščah. — 22.30: Angleške plošče.

Beograd 16: Pevski koncert in plošče. — 20: Arie in pesmi. — 20.50: Orkester. — 23: Lahka in plesna muzika. — Zagreb 12.10: Plošče. — 17.15: Godalni trio. — 20.45: Recitacije. — 21.15: Moški pevski kvartet. — 21.45: Plošče. — 22.15: Zbor-kitar. — Praga 19.20: Haydnov London-ski trio za dve flavti in čelo. — 20.30: Narodne pesmi. — 21.05: Komorni trio kitar. — 21.40: Plošče. — 21.50: Orkestra-len koncert. — 22.30: Plošče. — Varšava 19.30: Klavirske skladbe. — 21: Zvočne slike. — 22.40: Plošče. — Dunaj 12: Or-kester. — 16.10: Plošče. — 17.25: Kon-certina ura. — 19.30: Odločki iz operet. — 21: Pravljicarju Andersenu v spomin. — 22.10: Orkestralni koncert. — Berlin 20.10: Kabaretni večer. — 23: Iz Mün-chena. — München 20.10: Dramski večer. — 21: Nemške balade. — 22.30: Pesmi in godba na pihala. — Stuttgart 20.10: Ple-sni večer. — 22.30: Iz Münchena. — 24: Koncert Wagnerjeve glasbe. — Rim 17.15: Lahka glasba. — 20.40: Boccherini-jeve skladbe. — 22: Mešan glasbeni pro-gram.

Potrti javljamo, da je dne 3. avgusta tragično pre-minul naš tovariš

Alfonz Žižek

abiturient na I. državni realni gimnaziji
Ohranili ga bomo v trajnem spominu!
Tovariši maturantje.
Ljubljana, 4. avgusta 1935.

Zapustil nas je za vedno naš blagi mož, zlati ata, tast, stari ata, brat, stric in, svak

DEKLEVA LEOPOLD

POSESTNIK IN GOSTILNICA.

K večnemu počitku položimo nad vse ljubljene-ga in nepozabnega pokojnika v torek popoldne v Vrem-skem Britofu pri Divači.

Cave Auremiane — Ljubljana, 5. avgusta 1935.

Žalujoci družini:

DEKLEVA — TRTNIK
ter ostalo rodstvo.

Naš predobri oče, stari oče, stric, tast in svak, gospod

FRANC ŠUŠTERIČ POSESTNIK

je danes po dolgotrajni, mukopolni bolezni, previden s tolažili svete vere, za vedno za-tisnil svoje trudne oči v 80. letu starosti.

Predragoga pokojnika bomo spemili na zad-nji poti v sredo, dne 7. t. m. ob 5. uri popol-dne iz hiše žalosti na pokopališče pri Sv. Kan-cijanu v Zalcu.

Sveta maša zadušnica se bo brala v župni-cerkvi v Zalcu v četrtek 8. t. m. ob 7. uri zju-traj.

V Zalcu, dne 5. avgusta 1935.

Žalujoci rodbine:

ŠUŠTERIČ, DEL COTT, VERDERBER.

6963

Sport

Državno prvenstvo v plavanju in skokih

Maribor se pripravlja. — Rekordne priprave.

V okvirju »Mariborskega tedna« bo letos v Mariboru tekmovalno za državno prvenstvo v skokih. Tekmovanja bodo na Mariborskem otoku, in sicer 9., 10. in 11. avgusta. Ta prireditve, ki bo letos prvič v Mariboru, obeta biti kvalitativno kakor kvantitativno ena največjih plavalnih prireditev naših tleh.

Dosedaj so se prijavili naslednji klubi: JSK Jug, Dubrovnik, SK Viktorija, Sušak, ZKP, Zagreb, KSU, Karlovac, SK Gradjan, SK Maribor, SK Ilirija, Ljubljana in mariborski SK Maraton. Tudi SK Jadran iz Splita ne bo izostal in bo zato njegov nastop prinesel gotovo nova presenečenja. V skokih bosta pomerila v glavnem svoje moči dolgoletni državni prvaki SK Ilirija in KSU iz Karlovca. Vsi klubi se resno pripravljajo na letošnje državno prvenstvo, kar dokazujejo številni mitingi v posameznih mestih. Rezultati tekem nam kažejo odlično formo klubov in posameznikov. Računa se, da se bo letošnjih vsedravnih plavalnih in skakalnih tekem v Mariboru udeležilo nad 250 tekmovalcev in tekmovalk. Po prijavah in pripravah sodeč bo letošnje tekmovalstvo za

primat v plavalnem sportu mogoča manifestacija za to lepo in zdravo sportno panogo.

Zmaga naših plavalcev v Franciji

Na povratku iz Bruselja je Jugoslavija zmagala nad Francijo s 3:2.

Pariz, 5. avgusta. AA. Rezultati plavalnih tekem med Francijo in Jugoslavijo so bili naslednji: Stafeta 4 x 50 m: 1. Francija 1:53.8, 2. Jugoslavija 1:59.6.

100 m hrbtno: 1. Ciganović J. 1:14.8, 2. Snipe (F.) 1:24.

Tekma v waterpulu se je zaključila z rezultatom 3:2 za Jugoslavijo.

Dirkališčne dirke „Save“

Kolesarsko in motociklistično društvo »SAVA« v Ljubljani priredi ob desetletnem jubileju društva pod pokroviteljstvom ustanovnega predsednika g. F. Batjela v nedeljo, dne 18. t. m. ob 15. kolesarske dirkališčne dirke na sportnem prostoru ž. S. K. »HERMES« v Šiški. Po končanih dirkah bo razdelitev daril v gostilni Katič, Tyrševa cesta.

Sporodirki: Pozdravni krog vseh tekmovalcev, Medklubska dirka novincev: (4 krogi), I, II, darilo, III, kolajna, Juniorska dirka »Save«: (5 krogov) I, II, darilo, III, kolajna, Medklubska dirka: (3 krogi) I, II, III, darilo, Medklubska dirka juniorjev (5 krogov) I, II, darilo, III, kolajna, Društvena dirka »Save«: 20 krogov I, darilo-dirkalno dvokolo, II, III.

darilo, IV, kolajna, Tek s kolesom za darila. Darila nastavljen tako, da jih dirkači sami snemajo. Glavna dirka posadeva Ljubljana, 20 krogov I, darilo — dirkalno dvokolo, II, III, darilo, IV, kolajna, Glavna mednarodna dirka: 20 krogov I, darilo — dirkalno dvokolo, II, III, darilo, IV, kolajna. Medklubska izločilna dirka: I, II, III, darilo. Dirka do 100 cm pomožnih motorjev: 10 krogov I, II, III, kolajna.

Splošna določila. Vse dirke bodo na prostoru ž. S. K. »HERMES« ob 15. Vstopnina: stojišče po Din 4.—, sedeži po Din 8.—. Prijave dirkačev do 15. avgusta do 18. v društveni pisarni, Karlovska cesta 4. Prijave za vse dirke Din 5.—, poznejše prijave Din 10.—.

Vsak dirkač vozi na svojo odgovornost, krilne matice prepovedane. Dirka se po pravilih Koturaškega saveza kraljevine Jugoslavije. Dirka je odprta za vse članke klubov, ki so vključeni v Koturaškem savezu kraljevine Jugoslavije. Zadnji krog se označi z daljšim zvonjenjem. Vsak dirkač dobi svojo številko za vplačilo Din 10.—, ki se pri vrnitvi številke vrnejo. Vsak dirkač dobi izkaz in sme na podlagi izkaza trenirati na dirkališču 8 dni pred dirko. Isti izkaz velja za prost vstop na dirkališni prostor na dan prireditve. Nalogom vodstva dirke se morajo dirkači brezpogojno pokoriti. Protesti se upoštevajo najkasneje 10 minut po izvršitvi točki za vplačilo zneska Din 50.—, kateri znesek

Na toaletno mizo lepih dam,

ki hočejo ohraniti zdravo kožo in zdrav naravni tain spada le

RIVIERA

TOALETNO MILO,

ki je izdelano po kemičnih strokovnjakih na bazi olivnega olja

se vrne, ako je protest odobren. Vodstvo dirke si pridržuje pravico spremembe programa. V slabe vremenu se dirke prelože na poznejši termin.

Iz kolesarske podzveze. Koturaški Savez podzveza Ljubljana, obvešča, da bo redna odborova seja danes ob 20. v lokalni gostilni pri Amerikancu. Kolesarsko društvo »Zarja« Zg. Kašelj naproša vsa bratska kolesarska društva, da se v čim večjem številu udeležijo proslave 10-letnice obstoja društva, ki je združena z veliko medklubsko

dirko in vrtno veselico. Prijavnina znaša za vsakega vozača Din 5.— in 5 Din za startno številko, znesek se po vrnitvi številke vrne.

Nočne plavalne tekme bodo v sredo večer v kopališču Ilirije, kjer bodo v ivoboju z Ilirijo startali vsi najboljši plavalci KSU iz Karlovca. Podrobnosti bomo še objavili.

S.K. Reka. Drevi ob 20. strogo obvezen sestanek vseh članov nogometne sekcije v »Konzum« Pozivajo se igralci, da prisestoj s seboj vso opremo

CENE MALIM OGLASOM

Do 50 par za besedo, Din 2.— davka za vsak oglas in enkratno pristojbino Din 3.— za šifro ali dajanje naslovov plačajo oni, ki iščejo službo. Najmanjši znesek za enkratno objavo oglasa Din 12.—. Dopisi in živitve se zaračunajo po Din 2.— za vsako besedo, Din 2.— davka za vsak oglas in enkratno pristojbino Din 5.— za šifro ali dajanje naslovov. Najmanjši znesek za enkratno objavo oglasa Din 20.—. Vsi ostali oglasi se zaračunajo po Din 1.— za besedo, Din 2.— davka za vsak oglas in enkratno pristojbino Din 5.— za šifro ali dajanje naslovov. Najmanjši znesek za enkratno objavo oglasa Din 17.—.

Mali oglasi

Ponudbam na šifre ne prilagajte znamk! Le, če zahtevate od Oglasnega oddelka »Jutra« odgovor, priložite Din 3.— v znamkah.

Vse pristojbine za male oglase je plačati pri predaji naročila, oziroma jih je vpsolati v pismu obenem z naročilom, ali pa po poštni položnici na čekovni račun, Ljubljana št. 11.842, sicer se zaračuna k zgoraj navedenim pristojbinam še manipulacijska pristojbina Din 5.—.

Vsa naročila in vprašanja, tičejoča se malih oglasov, je naslavljati na: Oglasni oddelček »Jutra«, Ljubljana.

Službo dobi

Beseda 1 Din, davka 2 Din, za šifro ali dajanje naslovov 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Izjurne vlagalke in knjigovodske delavke

dole stalno službo v litografski tiskarni Josip, Ljubljana, Igrska ul. 6.

17012-4

Služkinjo

mašino, sposobno kuhanja, čiščenja, manjše prikupe, vse postave, išče obrtnik. Plaša 200. Milinska 8 (brivnica), Maribor.

17037-4

Takoj

sprejemno prido in poštne materialne zadeve zunanosti Gosilnica pri »Tiskar« na gricku.

17038-1

Potniki

Zastopnika

edilnoga trol »Zagreb«, prevoznik spori kapa, Maribor, Zagreb, Maksimirska 48.

17040-5

Potnika

sprejem, za prodajo čevljev in copat pri strankah. Ponudbe poslati na ogl. odd. Jutra pod »Kam.«

17039-5

Prodaj

Drobno bukovo

ogljje

svo brez prahu dobavlja redno Talonice željeza. Topusko.

17025-6

Popolnoma novo

ehrom jedilno orodje se ugodno proda. Naslov v ogl. odd. Jutra.

17007-6

Kupim

Gume

za visoki tlak 805 x 125 rabljene, kupim, naslov v ogl. odd. Jutra.

17021-7

Rabljen čist sode

od 100 litrov dalje ter cipro filoz kupijo Nacibar, Radeče.

17021-7

Radio

Radio Orion

vreden 5.000 Din, novi model 3-4 cveni, zamenjam za dobro motorno kolo. Naslov v ogl. odd. Jutra.

17083-9

Auto, moto

Pol tovorni auto

v dobrem stanju prodam ali pa istega zamenjam za večjega. Ponudbe na Josko Laskovici, Celje, Kralja Petra 37.

17020-10

Škoda 4—5 sedežni

odprti, 30 KS, prav dobro ohranjen, prodam za Din 17.000. Prišel je avto tudi na ogle. Blaha, Kamniška ul. 22, telefon 30-47. — Kupim tudi knjižnice Kmetke posejilnice, vloga 20—35 blac Din.

17028-10

Auto — limuzina

Plat 5-sedežni, napredaj za 32.000 Din. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Kam.«

17030-10

Napredaj

1. avto Ford, dobro ohranjen, 1 pisalna miza večja, 7 cveni Western Electric radioparat z baterijami in elektr. priklop, 1 tovniška, zelo dobro, 16 kal. Naslov v ogl. odd. Jutra.

17031-10

Kolesa

Moška in damska kolesa

po neverjetno nizki ceni. Stara kolesa menjem v račun. Nova trgovina koles. Tyrševa (Dunajska) 38.

17040-10

Oblacila

Platnene obleke

poletne obleke peremo hitro, lepo in poceni v 1. Mariborski parni pralni »Pelikan«, Krokova ul. 12.

17017-10

Kapital

Hranilno knjižico

Mestne hranilnice Kamnik Din 16.000 prodam za gotovino, ker rabim denar. Ponudbe najvišjo ceno na ogl. odd. Jutra pod »Kam.«

17015-10

Knjižice

Obširne hranilnice Krško od Din 50.000 prodam najboljšemu ponudniku same za gotovino. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Obširna Krško«.

17016-10

Knjižice

Kmetke posejilnice v Ljubljani v znesku od 250.000 zamenjam za knjižice. Ljubljanske Mestne hranilnice. Informacije daje Florjančič Stanko, trgovec z železnico, Ljubljana, Sv. Petra cesta.

17012-10

Knjižice

Kmetke posejilnice v Ljubljani v znesku od 250.000 zamenjam za knjižice. Ljubljanske Mestne hranilnice. Informacije daje Florjančič Stanko, trgovec z železnico, Ljubljana, Sv. Petra cesta.

17012-10

Knjižice

Kmetke posejilnice v Ljubljani v znesku od 250.000 zamenjam za knjižice. Ljubljanske Mestne hranilnice. Informacije daje Florjančič Stanko, trgovec z železnico, Ljubljana, Sv. Petra cesta.

17012-10

Knjižice

Kmetke posejilnice v Ljubljani v znesku od 250.000 zamenjam za knjižice. Ljubljanske Mestne hranilnice. Informacije daje Florjančič Stanko, trgovec z železnico, Ljubljana, Sv. Petra cesta.

17012-10

Hranilne knjižice

Ljubljanske kreditne banke kupimo vsako vso. Gotovina takoj. Ponudbe na podružnico Jutra Maribor pod »Kompenzacija«.

17018-10

Vlagatelji pristopite

v zaščito lastnih interesov k »Društvu za zaščito vlagateljev« Ljubljana, Miklošičeva cesta št. 7/II.

17016-10

Hranilne knjižice

kupim, Kmetke posejilnice Ljubljanske do Din 40.000. Mestne hranilnice Ljubljana do Din 100.000. Ukrajne posejilnice Škofja Loka do Din 50.000. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Prodaj«.

17036-10

Vložno knjižico

kupim, Kmetke posejilnice Ljubljanske do Din 40.000. Mestne hranilnice Ljubljana do Din 100.000. Ukrajne posejilnice Škofja Loka do Din 50.000. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Prodaj«.

17036-10

Parcele

prodaj, 5 stavbnih parcel v Ljubljani, primerna za eno ali dvostanovanjske vile, ob cestni železnični trati, v dvostanovanjsko vilo s 700 kv. m zemljišča. Cesta mesta. Delno plačilo, hranilne knjižice. Pojasnila Grašek Jože, Gledalska 14.

17009-10

Majhno vilo

za poletno bivanje urejeno, z gospodarskim poslopjem, vrtom, njivami in 30 ha gozdov ob vzhodni Boči v Poljanah, prodam za izjemno nizko ceno 300.000 Din ali zamenjam za hišo ali parcelo v Ljubljani ali Mariboru. Vame tudi hranilne knjižice, Avton 241, Kmetke posejilnice. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Vzemem knjižice«.

17040-10

Parcele

po Din 30, 5 minut od reze, prodaj, naslov v ogl. odd. Jutra.

17041-10

Stanovanje

Sobo s kuhinjo

oddam boljši stranki. Hrenova ulica 14.

17019-10

Trisob. stanovanje

venanda, kopalnica in pritlikline v Tavčarjevi ulici 3, II. nadstropje, oddam za november. Informacije v I. nadstropju.

17010-10

Stanovanje

eno ali dvostanovanjsko oddam takol. Aleševčeva cesta 42, Šiška.

17008-10

2 stanovanji

s 1 sobo oziroma 2 sobami, s priključitvami, oddam takol. Benkovič, Veliki Strdan 5.

17027-10

Enosob. stanovanje

oddam za 1. september. Borštnikov trg 1.

17007-10

Komfortno stanovanje

pešobno, v vili na Vrtači, oddam z avtomobilom ali novembrom. Telefon in garaža v hiši. Tobiaha ulica 14.

17010-10

Enosob. stanovanje

oddam takol. mirni stranki brez otrok. Zg. Šiška.

17007-10

Večje vilo

prodaj ali dam v najem, poleg starega kopalnice, 12 velikih sob, kopalna soba, elektrika, točka voda, lep vrt, vrt, krasen razgled na planino, 3 stanovanja, priprava za penzijo, prenovljena; oddajo se tudi stanovanja posamič. Vse odnovele starega kopalnice in upeljuje preizkušene vrste naravnega zdravila brez ostra na sezono, posebno ugodna prilika. Hipoteka ostane. Vprašanja na Kopalniško družbo Kamnik, d. d. v Ljubljani, Beethovnova 14, meza.

16039-10

Stanovanje

prvo nadstropje, čisto mirno, oddam stranki brez otrok. Cena 800. Verstovškova 9, Mirje.

17006-10

Komfortno stanovanje

eno triobno in štiriočno oddam, prvo s 1. septembrom, drugo takol. Strelška ul. 22.

17038-10

Stanovanje in delavnice

za lesne ali kovinske obrate v večjem obsegu na razpolago. Poizve so: Gradilno, Grubarjevo nabrežje 8. Telefon 24-36.

17003-10

Krasno 3 sobno stanovanje

drugo nadstropje, oddam, mirna, južna lega, etažna kuhinja, pla, kopalnica. Povprašati Dvorčar 8/II, od 1—3.

17012-10

Sobo in kuhinjo

oddam, Rožna dolina, cesta V., št. 30. Bergant.

17002-10

Stanovanje

z dvema sobama in pritliklinami takol oddam na Dolenski cesti št. 48.

17010-10

Komfortno stanovanje

trosobno, v centru mesta takol oddam. Naslov v ogl. odd. Jutra.

17009-10

Sobo s kuhinjo

oddam. Pojasnila daje Sagmeister, Celovška 48.

17006-10

Stanovanja

Mirna stranka

išče eno ali dvostanovanjsko stanovanje. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Soba«.

17005-10

Dijake sobe

Dijaka

nizjeleca, sprejem v celo osebno, strogo nadzorovano, instrukcija v vseh predmetih. Cena smerna. Fr. Kurant, Kocenova ul. 11.

17026-10

Abesinija in njene sosed

Skalne pušave in 4000 m visoke gore kot naravne trdnjave — Dragoceni zemeljski zakladi

Pogled na karto nam pokaže, da so tri evropske velesile, Anglija, Francija in Italija, zainteresirane na tem, da se obdrži abesinsko ravnotežje. Italijanski vpadi bi to ravnotežje zmotili, kar bi ne bilo všeč niti Franciji niti Angliji, posebno pa zadnji, ki ima z Abesinijo največ skupnih meja in za zdaj največ koristi od nje. Zaprta, južna in del vzhodne Abesinije meji na angleške kolonije, dalje ima Abesinija praktično edine prehode proti zapadu in jugu, torej proti angleški strani, dočim padajo njene meje drugod v prepadne globline. V Abesiniji je tudi del nileških izvirov in seveda Angliji ne more biti vse eno, da bi v tem ozemlju gospodovala sila, ki bi ji bila zmožna odrezati vodne vire za nileško ozemlje.

Kar se tiče Francije, vemo vsi, da je Džibuti, glavno mesto Francoske Somalije, izhodišče za edino železnico, ki vodi v Abesinijo. Od tega ima francoski kapitali velike dobičke, pa tudi ne more biti vse eno, če bi te dobičke pobral neko drugi kapital.

Abesinija je kakor znano zavoljo kolonialnih ozemelj velesil na njeni vzhodni strani popolnoma odrezana od morja. Najbolj ji pri tem izhodi na morje zapira Italija s svojo Somalijo in Eritrejo. In ker Italija že od vsega začetka ni zadovoljna, da ima v rokah samo ti dve, nekoč abesinski ozemlji, je razumljivo, da se ob meji Eritreje in Italijanske Somalije čisto zgodil kakšen incident, kakršen je bil tisti pri Ual-Ualu na severu Somalije, ki je dal Italiji povod za sedanje vojne priprave. Sicer je treba še omeniti, da posebno meje proti Italijanski Somaliji še davno niso točno določene, saj se tukaj stikata dve deželi na ozemlju, ki meri v dolžino do 2000 km in ki je tako popolna pušava, da je normalni trgovski promet na to stran ne moreč in da Italija za primer oboroženega konflikta že v naprej ne računa na to, da bi vodila svoj napad od te strani. Z eritrejske strani, ki meri kakih 1000 km, je spet ta nevarnost, da bi ovirale pohod visokogorske verige, a vendar bi bilo podnebje za bele vojake tukaj znošljivejše. Strokovnjaki pa računajo, da bi morala imeti Italija pri napadu z eritrejske strani na razpolago vsaj pol milijona mož, ne glede na tiste, ki bi jih potrebovala za obrambo somalske strani.

Vojna v Etiopiji ni tvegano podjetje sa-

mo zavoljo ogromnih razsežnosti njenih mejnih ozemelj, temveč, pred vsem zavoljo njihove neprehodnosti in še bolj zavoljo njihovega strašnega podnebja, ki ga domačini pač prenesejo, belokožci pa ne. Iz Eritreje v Addis Abebo bi morali Italijani preko cele vrste gorskih verig, ki se dvigajo do 4000 m visoko in preko katerih ni nobenih cest. Do pozne jeseni pa bi sploh ne smeli začeti vojne, ker bi jih v nasprotnem primeru uničilo podnebje. Vročina je tolikšna, da prenesejo Evropeci kvečjemu tri ure dela na dan, v opoldanskih urah pa se komaj gibajo. V deževni dobi, ki preneha v oktobru, a pusti potem še dolgo neprehodna močvirja za seboj, pa postane Evropec skoraj gotovo žrtev malarije in podobnih bolezni.

Abesinski delegat pri Društvu narodov

Sicer pa je treba omeniti, da Abesinija nikakor ni v vseh svojih ozemljih tako strašna kakor proti vzhodnim mejam. Nasprotno, notranji deli imajo podnebje, ki se ne razlikuje mnogo od sredozemskega. Zemlja je tako plodovita in ugodno postavljena, da gojijo zelenjavo, lan, tobak, kavo, eladkorni trs, indigo, bombaž celo na visoki planoti, kar je Abesinija v svoji notranjosti, ječmen in pšenica uspevata še v višini 3700 m. Seveda je abesinsko poljedelstvo danes še precej zaostalo, a utegne imeti v doglednem času še vse drugačen pomen za svetovni trg, nego ga ima ta čas. Še večji pomen pa bo imela Abesinija v doglednem času kot dežela, ki je neizmerno bogata z rudami, železom, žveplom, zlatom, platino, srebrom in premogom. Nekaj posebnega so prebogača ležišča magnezija in kalijeve soli ob vzhodni ognjeniki Dalola. Italija že dolgo kopirni za tem, da bi dobila ta ležišča, ki bi ji ne dajala samo umetnih gnojil, temveč bi jo za primer vojne napravila tudi neodvisno od vsakršnega uvoza eksplozivnih snovi. Iz kalijevih soli ob vzhodni Dalola bi si lahko izdelala sama razstreliva, kolikor bi hotela. Nedaleč od tam je tudi solna gora Asale, ki bi jo Italija tudi že davno rada izkoriščala, toda Abesinci ji niso hoteli dati nobene koncesije, češ, da potrebujejo to sol sami kot plačilno sredstvo.

Oporoke državnikov

Pregled poslednjih želja in določil velikih državnikov bi nam pokazal zanimivo dejstvo, da so le malokateri ostavili tako zvano »politično oporoko« svojemu ljudstvu. Politiki so menda preveč realni ljudje, da bi se ne zavedali, da se njih delo končuje z njihovo osebo in da bodo imele napisane besede le malo vpliva na življenje, ki si ga bodo urejali potomci. Iz zadnjega časa so znani primeri te vrste, ki samo potrjujejo to dejstvo. Clemenceau je ostavil kot duševno dediščino svojim naslednikom samo »prezr iz vsega srca«, Hindenburg je podal dvomljivo izjavo, ki ne pove skoraj nič, Pilsudski je povedal dva, tri splošne stavke.

Pred kratkim so objavili oporoko Raymond Poincaréja. V njej ni niti besede o politiki, vsak imoviti prevzitar bi lahko na njegov način določil, kako naj si razdeli njegovo imetje. Poincaréjeva oporoka pa ima na koncu prav dobro določbo. Pravi namreč, naj se porabi vse to imetje po smrti njegove žene za sirotišnico za dečke, ki naj nosi njegovo ime. Ni mogoče trditi o vsakem politiku, da je ostavil nekaj tako dobrega, čeprav je bilo v zgodovini že dovolj državnikov, ki so ostavili za seboj sirotišnice — v drugem pomenu besede.

Boj za prepovedani koder

V Novosibirsku so ženske vse iz sebe, ker so jim krajevne oblasti prepovedale »čolko«, koder preko čela, kakršnega pač nosijo sibirske ženske. Neki redar se je celo drnil, da je neki lepotici na javni cesti s škarami odstrigel ta koder in nastala je prava revolucija v ženskem taboru, tem bolj ker je čolka pripadala nameštenci krajevnega vojnega poverjenišča, Marusji Kopilovi. Ta ima sploh smolo. Že prej je morala plačati 5 rubljev globe za koder, potem so ji naložili še 5 rubljev, ker se je uprla odrediti nekega redarja, naj čolko opusti, a nazadnje so ji jo enostavno odstrigili.

Val razburjenja v Novosibirsku je prišel celo do Moskve. Vladna »Izvestja« so objavila oster članek, v katerem vprašujejo, da-li se vračajo spet v čase Petra Velikega, ki je moškim rezal brade zato, ker mu niso ugajale. Nato so ugotovili, da je prepoved čolke po vsej priliki plod nesporazuma, nihče ne ve, od kod je izšla, krajevni sovjet izjavlja, da nima s to stvarjo nobenega opravka, policija pa pravi, da je prejela odredbo, »od zgoraj«.

„Farmer Charlie“

Umrl je jetnik, ki ga je poznala vsa Amerika zavoljo njegovih originalnih sleparskih trikov

V daytonski ječi v Ohio je umrl Charlie Eddington, ki ga je vsa Amerika poznala pod imenom »Farmer Charlie«. Mož je bil tako popularen, da je celo znameniti ameriški pisatelj O. Henry uporabil nekoliko teh trikov za vsebino svojih kratkih zgodb.

Med zadnjimi dejanji, ki jih je originalni slepar izvršil med kmetovalci v severnih državah, sta ljudem ugajala posebno »trik z mulami« in »trik s porokoc«.

Preoblečen v preprostega kmetiča se je pojavljal Charlie v posojilnicah, kakršne najdeš v vsakem manjšem ameriškem mestu, in se pripravljalo za posojilo, češ, da se njegova hči v bližnjih dneh poroči, on pa je trenutno za gotovino v stiskah. Posojilo bi se vknjižilo na njegovo farmo. V Ameriki bi gre takšna reč hitreje nego pri nas, zadostuje pokazati kakšne primerne dokumente. A baš ko jih je Charlie iskal po svojih žepih je nastal na cesti pred posojilnico trušč. Charlie je hitro skočil ven, čez nekoliko minut se je vrnil z žalostnim obrazom, da so se mule iztrgale njegovemu vozu, razbile ojesa in ušle. Najhujše pa je to, da nima niti toliko denarja pri sebi, da bi dal voz popraviti in se vrnil domov. Skoraj v vseh primerih se je zgodilo, da mu je lastnik posojilnice velikodušno ponudil večjo vsoto (pri tem je seveda špekuliral tudi na dober dobiček) in Charlie je z njo odšel — da se ni prikazal nikoli več. Odveč bi

bilo omeniti, da je njegova farma obstajala samo nekeje v oblakih. Uspejo pa mu je na ta način, da je na pravi turneji skozi Zedinjene države potegnili in oškodovali nič manj nego 600 posojilnic.

Prav tako donosen je bil drugi trik. Na kakšni farmi sta se pojavila lepega dne mlada človeka, da bi jima pokazali pot do najbližjega župnika. V razgovoru je farmer vsako krat zvedel, da se imata mlada človeka silno rada in, da sta ušla staršem, ki nočejo o poroki med njima nič slišati. V Ameriki takšne zgodbe vedno učinkujejo. Farmer je bil takoj pripravljen, da zapreže in ju popelje do župnika, ki bi ju poročil. Baš ko je zapregel, se je prikazal od nekdaj mož v duhovniški obleki. Takoj so ga naprosili, da bi poročil mladi par, in sicer kar na farmi. Ustrezljivi farmer in njegova žena sta bila za priči in sta se skoraj jokala od ganutja, ko sta podpisovala zadevno listino, ki sta jo imela mlada človeka pri sebi. Tem hujše je bilo potem presenečenje, ko je farmer nekoliko dni pozneje prejel obračun svoje banke, iz katerega je bilo razvidno, da so se bili njegovi prihranki zmanjšali za nekoliko tisoč dolarjev. Zaupljivi ljudje pri »poroki« niso bili podpisali običajne poročne listine, temveč ček na lastno banko, ki ga je bil pripravil premeteni župnik — Charlie.

Naseljevanje Turkov v vzhodni Trakiji

Poročali smo že, da je odredil predsednik turške republike Kemal Atatürk naseljevanje muslimanskih emigrantov iz balkanskih držav v vzhodni Trakiji, upustošeni po vojni. Slika kaže turške izseljence iz Rumunije

Smrtna nesreča princa Mdivanija

Svetovni tisk je imel dovolj prilike, da je poročal o škandalih princa Mdivanija, ki se je šestkrat oženil s kakšno proslulo filmsko igralko ali dolarsko princeso in se kratko na to od nje ločil. Zadnja afera te vrste je bila tedaj, ko se je ločil od dedinje Woolworthovih milijonov, Barbare Huttonove. Takrat si je dal Mdivani zagurati od svoje bivše žene letno rento dveh milijonov dolarjev. Ni jih pa užival dolgo časa.

Sedaj namreč poročajo iz Gerone v Španiji, da se je princ smrtno ponesrečil. Neko mlado damo, svojo prijateljico, je hotel v svojem avtomobilu popeljati na postajo. Ker se je mudilo, je dal vozilu polno brzino in s to brzino se je zaletel v neki cestni kamen. Avto se je prevrnil, princ je ostal na mestu mrtev, njegova, spremljevalka pa je dobila smrtno nevarne poškodbe.

Zastrupljen pri altarju

V Italiji vzbuja veliko pozornosti skrivnostna zastrupitev v katedrali Sv. Avguščina v Kremoni.

Korar mons. Stuanj je prišel te dni zjutraj v katedralo, da bi bral mašo, kakor običajno. Ko je izpil pri obhajilu kelih, se je zgredil s strašnimi bolečinami na tla, odpeljali so ga hitro v bolnišnico, kjer pa ne upajo, da bi mu rešili življenje.

Kemična analiza je pokazala znatno množino solne kisline v posodah, iz katerih se je pri maši napolnil kelih.

Ukrepi proti nepismenosti v Turčiji

Znano je, s kakšno vneto se bori turška vlada proti nepismenosti v svoji državi, sedaj pa je predložila parlamentu zakonski načrt, ki onemogoča, da bi se analfabeti poročili. V to svrho bodo poleg neštevilnih tečajev za nepismene, ki jih že imajo v Turčiji, osnovali tudi posebne tečaje, v katerih se bodo nepismeni ženitveni kandidati pred odločilnim korakom naučili še na brzo roko pisati in čitati.

A NEKDOTA

Na seji kronskega sveta, ki ji je predsedoval kralj Ludovik XVIII., je neki minister položil predse na mizo svojo tobacnico in žepni robec. Kralj se je čutil nad to nepriljenostjo užaljenega in dejal: »Svoje žepe boste naravnost izpraznili!«

»Se vedno bolje, nego bi jih polnil!« je odvrnil minister. Kralj mu je kmalu po tem poslal dragocen dar.

VSAT DAN ENA

On skoči vselej z najvišje deske (»Sondagnisse Strix«)

W. E. Hintz:

Lepa žena, kdo si?

Marion je obotavljaje se prikimala. »To že — ne razumem pa tega, kakšen naj bo moj popravek z vašo petrolejsko zadevo —«

»Tudi to boste zvedeli, milostiva! Vidite, poslovni človek sem, vseh ukan poln in z vsemi olji namazan. In ena izmed mojih najbolj dragocenih izkušenj je spoznanje, da navzočnost lepe ženske ugodno vpliva na vsako dvomljivo kupčijo. Tudi moja kupčija z Američanom se mora ugodno odločiti! — Veliko mi je do tega!«

»In jaz — —?«

»Vaša naloga pri tem poslu je, da ste lepa ženska. Vse vnanje lastnosti so vam dane, milostiva!«

»Prosim!« se je hladno pobranila Mariona.

»Povedal sem resnico, nič drugega!« je zatrdil Corsignac.

Nato je prišel natakarski predjedjo. Med tem, ko jo je podajal, so Marionine oči blodile po dvorani.

Videla je ljudi z vseh koncev in krajev sveta. Vsi mogoči jeziki so se oglašali.

In zdajci je opazila neznanca, ki je bila popoldne govorila z njim. Sedel je tri mize od nje in s smehljajočim se obrazom gledal proti njej.

Ko so se njihovi oči srečale, se je nalahno privzdignil s stola in se ji priklonil.

Rahlo je zardela in mu vrnila pozdrav. Tudi ona ni mogla popolnoma utajiti smehljaja, ko je vzdignil kozarec in ji napil.

Prav za prav je bilo to zelo vsiljivo, ali —

»Nu zdaj me, prosim, spet poslušajte!« jo je ta mah opomnil Corsignac. »Razbistri va okolnosti, da boste v vsakem oziru vedeli, kako in kaj! — Sicer pa — dovolite, da vam nalijem?«

Potem je nadaljeval: »Torej, pri kupčiji z Američanom mi morate pomagati, kolikor morete — in tega gotovo ni malo! — Ljubimkajte z vrlim Yankeejem — delajte, kar vam drago — a storite, kar veste in znate, da podpiše kupno pogodbo o petrolejskem vlecu! — To je vse, kar terjam od vas!«

»Tako! — To je vse!« je z grenkim nasmehom ponovila Marion. »Ali se vam ta pogoj ne zdi zelo — nemoralen?«

Porogljivo je skrivil ustnice. »Nemoralen? — Hm — in kako se vam zdi to, če se človek pod tujim imenom vtihotapi v hotel in napravi dolg, ki ve, da ga ne bo mogel plačati?«

»Hvala, to zadostuje!« Mirno je mahnila z roko. »Prav imate, tako sva bot! Na vas je, da postavljate pogoje — na meni pa, da ubogam!«

»Veseli me, da izprevidite!« Corsignac

je zadovoljno pokimal. »Zdaj veste, kako je! Zmešajte Američanu glavo — in če pomorete k sklenitvi kupčije, ne bom gledal na nekaj tisoč frankov! — Ali je zdaj vse jasno?«

»Kaj morem drugega kakor privoliti! — Vendar, dovolite mi še eno vprašanje?«

»Prosim!«

»Kaj bi bili storili, če vam slučaj ne bi bil privedel v roke tako ubogljive žrtve za vaše namene z Američanom?«

Corsignac se je samozavestno nasmehnul. »O, nikar ne mislite, da se kedaj zanesem na slučaj — čeprav sem mu to pot velik dolžnik! — V Parizu imam prijateljico, Yvonne Rimini ji je ime. Šansonetka je v »Moulin Rouge«. Po jutrišnjem jej morala priti semkaj in mi pomagati pri mojem popravku z Američanom — zakaj prej ga nisem pričakoval. A danes sem — baš v trenutku svojega prvega razgovora z vami — nenadoma dobil brzojavko, v kateri mi sporoča, da pride prej. Moral sem si torej omisliti nadomestilo za Yvonne, ki ji še jutri zvečer poteče pogodba v »Moulinu«. In to nadomestilo sem našel v vas — nadomestilo, ki se mi zdi še dokaj pripravejše od izvirnika! Nikar ne mislite, da je to prazen poklon!« je končal in se lahko naklonil.

Marion ga je molče poslušala. Misli so ji nemirno snovale. Živčno se je poigravala z nožem, ki ga je držala v roki. Nato je — kakor po tajnem načibu — zbledela z očmi proti neznanecu, ki je pravkar govoril z natakarkjem.

»Unam, milostiva, da se zdaj popol-

noma razumeva?« je po kratkem premolku nadaljeval Corsignac. »Ček za — reciva, deset tisoč frankov vas čaka tisti mah, ko Američan podpiše pogodbo!«

Marion je obotavljaje se prikimala.

»Popijva torej kozarec šampanjca na uspeh mojega načrta! Prijel je za kelih. Njegove oči so bile oblastno uprte v sobesednico. »Prosim!« A Marion je vedela, da je ta prošnja ukaz.

Njeni prsti so počasi prišli za kristalno steblo kozarca. Z razločno nevoljo na obrazu je ponesla kelih do ust.

A zdajci ga je spet postavila na mizo...

»Ne zamerite... gospod de Corsignac?«

Neznavec iz hotelske veže se je z vpludnim smehljajem priklonil najprej Paulu, nato pa — spoštljivo — Marion.

»Chester Lynne, pooblaščenec petrolejskega trusta! — Pravkar sem zvedel od natakarkja vaše ime — in nisem hotel zamuditi te priložnosti, da se vam predstavim! Tako govoreč je Američan segel Corsignacu v ponudeno roko in mu je krepko stisnil.

VII. POGLAVJE

»Izvrstno! — Izvrstno, mister Lynne! — Najbrže ste tudi vi šele danes prišli?« Dovolite, da vas seznanim s svojo ženo!«

»Velika čast mi bo...«

Marion je bila opazila na obrazu Chestra Lynnea razločen izraz razočaranja, ko jo je Corsignac imenoval svojo ženo.